

Jedna z najważniejszych włodawskich imprez kulturalnych - **Festiwal Trzech Kultur** - rozpocznie się w czwartek, 9 września. Program zapowiada się niezwykle interesująco. Na prośbę Czytelników zamieszczamy go w całości. Organizatorem Festiwalu jest Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego we Włodawie.

festiwal
Kultur

www.ftk-wlodawa.pl

PROGRAM

Czwartek 9 września 2010 r.

Godz. 19⁰⁰ – 20¹⁰ (Kino WDK) – Spektakl teatralny pt. „Wszyscyśmy z jednego szynela” – Grupa Rafała Kmity (Kraków).

Piątek 10 września 2010 r.

Godz. 8⁰⁰ – 9¹⁰ (Kino WDK) – Projekcja filmu pt. „Bóg jest wielki, a ja malutka”, reż. P. Bailly, czas 100 min.

Godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰ (Muzeum – budynek administracyjny) – Otwarcie wystawy „Znaki przypomnienia”.

Godz. 11⁰⁰ – 13⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Konkurs historyczny dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych „Z dziejów mojej miejscowości i regionu na 200 - lecie Powiatu Włodawskiego”.

Godz. 11³⁰ – 12⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Otwarcie wystawy „Czas na pamięć. Żydzi w malarstwie i rzeźbie Janusza Wolińskiego”.

Godz. 13⁰⁰ – 14⁰⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Warsztaty tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.

Godz. 13⁰⁰ – 14⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – „Kraina Niby - Niby” – spektakl teatralny Laury Łącz z udziałem przedszkolaków.

Godz. 14³⁰ – 15³⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Kabaret żydowski – Dorota Salamon, Marek Węgrowski, Henryk Reifer, Teresa Wrońska – Teatr Żydowski z Warszawy.

Godz. 16³⁰ – 17³⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Warsztaty tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.

Godz. 18⁰⁰ – 19⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Koncert pieśni żydowskich pt. „Rodzinki z migdałami” w wykonaniu Niny Stiller z zespołem.

Godz. 20⁰⁰ – 21³⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Koncert muzyki klezmerskiej w wykonaniu Veszpremer Klezmer Band (Węgry).

Godz. 21³⁰ – 23⁰⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Projekcja filmu pt. „Po - lin”, reż. J. Dylewska, czas 82 min.

Sobota 11 września 2010 r.

Godz. 9⁰⁰ – 10³⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Otwarcie wystawy „na Bugu we Włodawie” połączone z prezentacją multimedialną o walorach przyrodniczych terenów nadbużańskich.

Godz. 9³⁰ – 10³⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Przedstawienie teatralne dla dzieci pt.: „Baśń o przyjaźni” wg Lwa Tołstoja – Teatr GONG z Warszawy.

Godz. 11⁰⁰ – 12⁰⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Koncert Muzyki Cerkiewnej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” z Białorusi.

Godz. 12¹⁵ – 13⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Promocja najnowszej książki pt. „Prawosławie. Światło ze Wschodu” pod red. prof. dr hab. Krzysztofa Leśniewskiego i innych nowości wydawniczych oraz projekcja filmu pt. „Cud Świętego Ognia w Jerozolimie”.

Godz. 14⁰⁰ – 15⁰⁰ (Plac synagogałny – namiot) – „Syberyjski Bard Zaprasza” – pieśni w wykonaniu Evgena Malinovskiyego.

Godz. 15⁰⁰ – 16⁰⁰ („Dawna” kaplica Parafii NSJ) – Świat fotografii Dariusza Hankiewicz:

- prezentacja w fotoplastikonie „Znaki i symbole w trzech kulturach”,
- prezentacja multimedialna „Krzyże poleskie”.

Godz. 15³⁰ – 16³⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Recital Haliny Kunickiej i Czesława Majewskiego pt. „Świat nie jest taki zły”.

Godz. 17⁰⁰ – 17⁴⁵ (Plac synagogałny – namiot) – „Wszystkie narody, klaskajcie w dłonie! Wykrzykujcie Bogu głosem radosnym” – koncert ChDK Gospel Choir z Chelma.

Godz. 18⁰⁰ – 19⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – „Pascha muzyczna” – koncert piosenek żydowskich w wykonaniu Katarzyny Zielińskiej i Katarzyny Jamróz.

Godz. 19⁰⁰ – 21³⁰ (Kino WDK) – Projekcja filmu pt. „Mroczna Argentyna”, reż. Ch. Hampton, czas 107 min.

Niedziela 12 września 2010 r.

Godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰ (Klasztor oo. Paulinów) – Zwiedzanie klasztoru oo. Paulinów.

Godz. 9⁰⁰ – 10⁰⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Msza Św. – oprawa muzyczna liturgii w wykonaniu Chóru „Fletnia Pana” oraz podsumowanie warsztatów śpiewu prawosławnego prowadzonych przez Włodzimierza Wołoszuka.

Godz. 9⁰⁰ – 11⁰⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Msza Święta z oprawą muzyczną liturgii śpiewanej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” połączona z ofiarowaniem przez społeczność włodawską Parafii Prawosławnej we Włodawie Ikony Męczenników Chełmskich i Podlaskich oraz występem Męskiego Zespołu Wokalnego „KAIROS”.

Godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰ (Kino WDK) – Projekcja filmu animowanego dla dzieci pt. „Mojżesz”, czas 40 min.

Godz. 10¹⁵ – 10⁴⁵ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Muzyka trzech kultur – Męski Zespół Wokalny „KAIROS”.

Godz. 11⁰⁰ – 11³⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Koncert muzyki cerkiewnej w wykonaniu Chóru „Fletnia Pana” pod dyr. Włodzimierza Wołoszuka.

Godz. 11⁰⁰ – 11⁴⁵ (Plac synagogałny – namiot) – „Wesołe ziarenka” – nauka i zabawa z programem ZIARNO.

Godz. 11³⁰ – 12⁰⁰ (Klasztor oo. Paulinów) – Otwarcie wystawy „Bogurodzica. Święte wizerunki Wschodu i Zachodu w twórczości Zofii Bator” połączone ze spotkaniem z autorką.

Godz. 12⁰⁰ – 14⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Spotkania i warsztaty teatralne – prowadzenie Artur Barciś.

Godz. 14³⁰ – 15³⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Koncert Magdy ANIOŁ z zespołem.

Godz. 15³⁰ – 17⁰⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – „Dobrze, że jesteś” – recital s. Anny Balchan oraz oprawa muzyczna liturgii śpiewanej w trakcie Mszy św. dla młodzieży.

Godz. 17⁰⁰ – 18⁰⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – „Księga Hioba” – recital Stanisławy Cellińskiej z towarzyszeniem Tomasza Bajerskiego.

Godz. 19⁰⁰ – 20³⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Piotr Rubik – koncert „The Best of – Największe przeboje” (orkiestra, chór, soliści).

Godz. 20⁴⁵ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Festiwalowe Spotkania z Gwiazdami – Piotr Rubik.

Od piątku do niedzieli:

FESTIWALOWE SPOTKANIA Z GWIAZDAMI, BAZAR FESTIWALOWY, „KRAINA SZTUKMISTRZA” – program animacyjny dla dzieci w wykonaniu TEATRU GRY WSTĘPNEJ (malowanie twarzy, balonowe zoo, bańki mydlane, kuglarze, szczudlarze, bicykliści) oraz żywe rzeźby – etudy improwizowane i interakcje z widzami, „ZACZAROWANA ANATEWKA” – komnata gier i zabaw, prezentacja wystawy poplenerowej „ZNAKI POGRANICZA” – namiot przy Cerkwi p.w. Narodzenia NMP we Włodawie, bannerowy wystrój miasta, karykaturzyści uliczni, „ŚWIAT KRESÓW” – z kolekcji Tomasza Kuby Kozłowskiego, KINO FESTIWALOWE – namiot przy cerkwi (projekcja filmów o tematyce prawosławnej, kresowej i festiwalowej), prezentacja wystawy pokonkursowej III Międzyokręgowego Konkursu Wschodniego Pogranicza „PISANIE IKON. WŁODAWA 2010” – Cerkiew p.w. Narodzenia NMP we Włodawie, WARSZTATY ŚPIWU PRAWOSŁAWNEGO.

Jedna z najważniejszych włodawskich imprez kulturalnych - **Festiwal Trzech Kultur** - rozpocznie się w czwartek, 9 września. Program zapowiada się niezwykle interesująco. Zamieszczamy go w całości. Organizatorem Festiwalu jest Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego we Włodawie.

festiwal Kultur

www.ftk-wlodawa.pl

PROGRAM

Czwartek 9 września 2010 r.

Godz. 19⁰⁰ – 20⁴⁰ (Kino WDK) – Spektakl teatralny pt. „Wszyscyśmy z jednego szynela” – Grupa Rafała Kmity (Kraków).

Piątek 10 września 2010 r.

Godz. 8⁰⁰ – 9⁴⁵ (Kino WDK) – Projekcja filmu pt. „Bóg jest wielki, a ja malutka”, reż. P. Bailly, czas 100 min.

Godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰ (Muzeum – budynek administracyjny) – Otwarcie wystawy „Znaki przypomnienia”.

Godz. 11⁰⁰ – 13⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Konkurs historyczny dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych „Z dziejów mojej miejscowości i regionu na 200 - lecie Powiatu Włodawskiego”.

Godz. 11³⁰ – 12⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Otwarcie wystawy „Czas na pamięć. Żydzi w malarstwie i rzeźbie Janusza Wolińskiego”.

Godz. 13⁰⁰ – 14⁰⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Warsztaty tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.

Godz. 13⁰⁰ – 14⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – „Kraina Niby - Niby” – spektakl teatralny Laury Łącz z udziałem przedszkolaków.

Godz. 14³⁰ – 15³⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Kabaret żydowski – Dorota Salamon, Marek Węgrowski, Henryk Reifer, Teresa Wrońska – Teatr Żydowski z Warszawy.

Godz. 16³⁰ – 17³⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Warsztaty tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.

Godz. 18⁰⁰ – 19⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Koncert pieśni żydowskich pt. „Rodzinki z migdałami” w wykonaniu Niny Stiller z zespołem.

Godz. 20⁰⁰ – 21³⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Koncert muzyki klezmerskiej w wykonaniu Veszpremer Klezmer Band (Węgry).

Godz. 21³⁰ – 23⁰⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Projekcja filmu pt. „Po - lin”, reż. J. Dylewska, czas 82 min.

Sobota 11 września 2010 r.

Godz. 9⁰⁰ – 10³⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Otwarcie wystawy „na Bugu we Włodawie” połączone z prezentacją multimedialną o walorach przyrodniczych terenów nadbużańskich.

Godz. 9³⁰ – 10³⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Przedstawienie teatralne dla dzieci pt. „Baśń o przyjaźni” wg Lwa Tolstoja – Teatr GONG z Warszawy.

Godz. 11⁰⁰ – 12⁰⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Koncert Muzyki Cerkiewnej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” z Białorusi.

Godz. 12¹⁵ – 13⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Promocja najnowszej książki pt. „Prawosławie. Światło ze Wschodu” pod red. prof. dr hab. Krzysztofa Leśniewskiego i innych nowości wydawniczych oraz projekcja filmu pt. „Cud Świętego Ognia w Jerozolimie”.

Godz. 14⁰⁰ – 15⁰⁰ (Plac synagogałny – namiot) – „Syberyjski Bard Zaprasza” – pieśni w wykonaniu Evgena Malinowskiyego.

Godz. 15⁰⁰ – 16⁰⁰ („Dawna” kaplica Parafii NSJ) – Świat fotografii Dariusza Hankiewicza:

- prezentacja w fotoplastikonie „Znaki i symbole w trzech kulturach”,
- prezentacja multimedialna „Krzyże poleskie”.

Godz. 15³⁰ – 16³⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Recital Haliny Kunickiej i Czesława Majewskiego pt. „Świat nie jest taki zły”.

Godz. 17⁰⁰ – 17⁴⁵ (Plac synagogałny – namiot) – „Wszystkie narody, klaskajcie w dłonie! Wykrzykujcie Bogu głosem radosnym” – koncert ChDK Gospel Choir z Chelma.

Godz. 18⁰⁰ – 19⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – „Pascha muzyczna” – koncert piosenek żydowskich w wykonaniu Katarzyny Zielińskiej i Katarzyny Jamróz.

Godz. 19⁰⁰ – 21³⁰ (Kino WDK) – Projekcja filmu pt. „Mroczna Argentyna”, reż. Ch. Hampton, czas 107 min.

Niedziela 12 września 2010 r.

Godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰ (Klasztor oo. Paulinów) – Zwiedzanie klasztoru oo. Paulinów.

Godz. 9⁰⁰ – 10⁰⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Msza św. – oprawa muzyczna liturgii w wykonaniu Chóru „Fletnia Pana” oraz podsumowanie warsztatów śpiewu prawosławnego prowadzonych przez Włodzimierza Wołoszuka.

Godz. 9⁰⁰ – 11⁰⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Msza Święta z oprawą muzyczną liturgii śpiewanej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” połączona z ofiarowaniem przez społeczność włodawską Parafii Prawosławnej we Włodawie Ikony Męczenników Chelmskich i Podlaskich oraz występem Męskiego Zespołu Wokalnego „KAIROS”.

Godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰ (Kino WDK) – Projekcja filmu animowanego dla dzieci pt. „Mojżesz”, czas 40 min.

Godz. 10¹⁵ – 10⁴⁵ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Muzyka trzech kultur – Męski Zespół Wokalny „KAIROS”.

Godz. 11⁰⁰ – 11³⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Koncert muzyki cerkiewnej w wykonaniu Chóru „Fletnia Pana” pod dyr. Włodzimierza Wołoszuka.

Godz. 11⁰⁰ – 11⁴⁵ (Plac synagogałny – namiot) – „Wesołe ziarenka” – nauka i zabawa z programem ZIARNO.

Godz. 11³⁰ – 12⁰⁰ (Klasztor oo. Paulinów) – Otwarcie wystawy „Bogurodzica. Święte wizerunki Wschodu i Zachodu w twórczości Zofii Bator” połączone ze spotkaniem z autorką.

Godz. 12⁰⁰ – 14⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Spotkania i warsztaty teatralne – prowadzenie Artur Barciś.

Godz. 14³⁰ – 15³⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Koncert Magdy ANIOŁ z zespołem.

Godz. 15³⁰ – 17⁰⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – „Dobrze, że jesteś” – recital s. Anny Bałchan oraz oprawa muzyczna liturgii śpiewanej w trakcie Mszy św. dla młodzieży.

Godz. 17⁰⁰ – 18⁰⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – „Księga Hioba” – recital Stanisławy Celińskiej z towarzyszeniem Tomasza Bajerskiego.

Godz. 19⁰⁰ – 20³⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Piotr Rubik – koncert „The Best of – Największe przeboje” (orkiestra, chór, soliści).

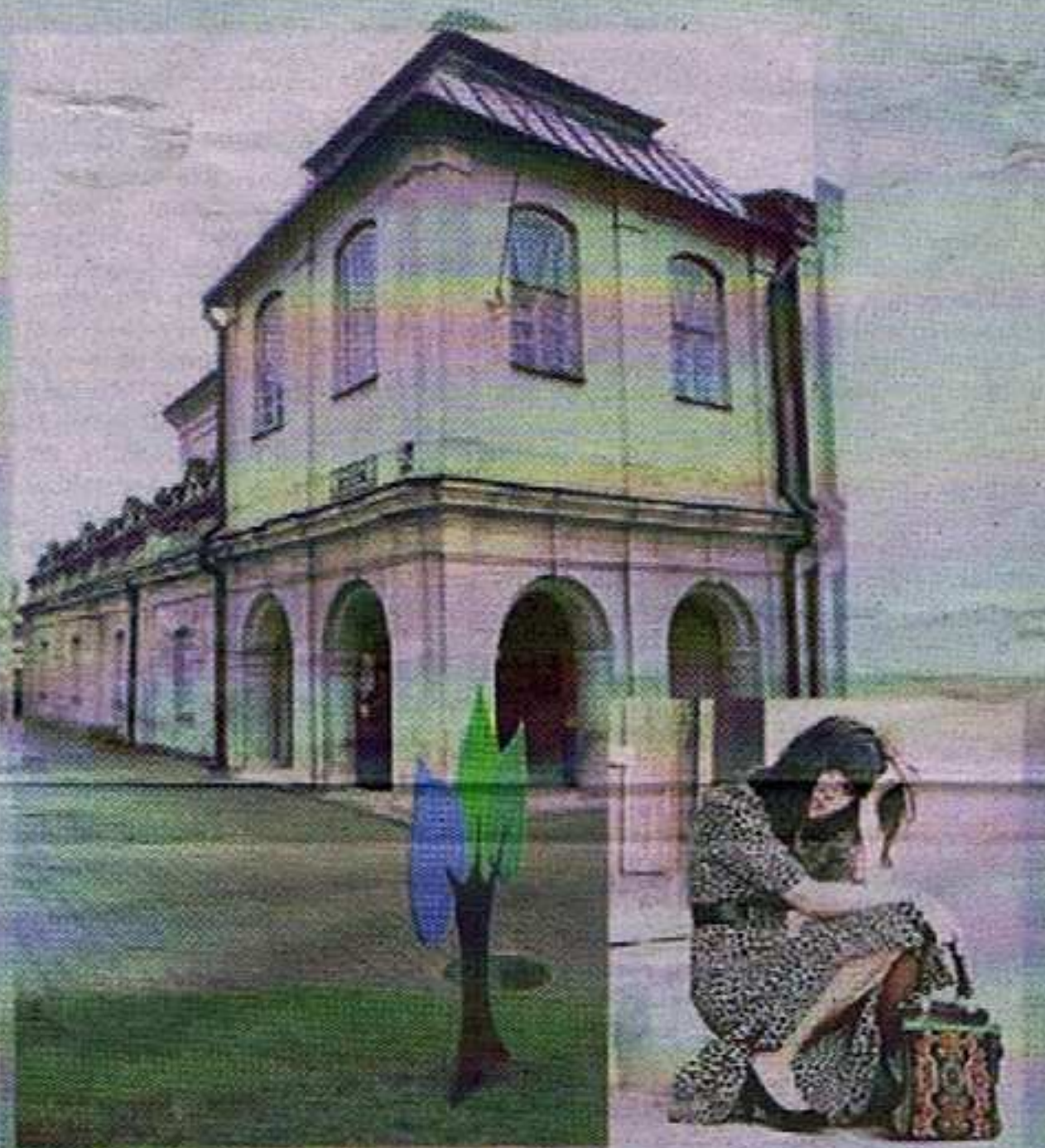
Godz. 20⁴⁵ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Festiwalowe Spotkania z Gwiazdami – Piotr Rubik.

Od piątku do niedzieli:

FESTIWALOWE SPOTKANIA Z GWIAZDAMI, BAZAR FESTIWALOWY, „KRAINA SZTUKMISTRZA” – program animacyjny dla dzieci w wykonaniu TEATRU GRY WSTĘPNEJ (malowanie twarzy, balonowe zoo, bańki mydlane, kuglarze, szczudlarze, bicykliści) oraz żywe rzeźby – etudy improwizowane i interakcje z widzami, „ZACZAROWANA ANATEWKA” – komnata gier i zabaw, prezentacja wystawy poplenerowej „ZNAKI POGRANICZA” – namiot przy Cerkwi p.w. Narodzenia NMP we Włodawie, bannerowy wystrój miasta, karykaturzyści uliczni, „ŚWIAT KRESÓW” – z kolekcji Tomasza Kuby Kozłowskiego, KINO FESTIWALOWE – namiot przy cerkwi (projekcja filmów o tematyce prawosławnej, kresowej i festiwalowej), prezentacja wystawy pokonkursowej III Międzyokręgowego Konkursu Wschodniego Pogranicza „PISANIE IKON. WŁODAWA 2010” – Cerkiew p.w. Narodzenia NMP we Włodawie, WARSZTATY ŚPIEWU PRAWOSŁAWNEGO.

CHEŁM ● KRASNYSTAW ● WŁODAWA

Wielka synagoga, piątek, godz. 18. Koncert
 pieśni żydowskich w wykonaniu Niny Stiller

Kościół św. Ludwika, niedziela, godz. 20.45. Piotr Rubik
 w cyklu „Festiwalowe spotkania z gwiazdami”

11. Festiwal Trzech Kultur we Włodawie 10-12 września

Pod znakami trzech kultur

Włodawa żyła

(10-12 września) Podczas tego weekendu Włodawa była na ustach nie tylko województwa, ale i kraju. A to za sprawą Festiwalu Trzech Kultur, który od lat jest na tyle ważnym wydarzeniem na Lubelszczyźnie, że kilka ogólnopolskich stacji telewizyjnych nagrywało relacje. Rangę imprezy podniosły dodatkowo unijne pieniądze - tylko na tegoroczną edycję Festiwalu pozyskano ponad 400 tys. zł. Ale warto - podkreślali to wszyscy.

Po rocznej przerwie spowodowanej brakiem pieniędzy Włodawa znów żyła Festiwalem Trzech Kultur. Całe miasto stało się polską stolicą trzech kultur: katolickiej, prawosławnej i żydowskiej. Włodawa wypełniła się wernisażami, projekcjami filmów, warsztatami teatralnymi i plastycznymi oraz koncertami i spotkaniami z udziałem gwiazd pierwszego formatu: Artur Barciś, Katarzyna

Jamróz, Halina Kunicka, Laura Łącz, Piotr Rubik i inni.

Tegorocznym motywem przewodnim Festiwalu były znaki-wyróżniki właściwe dla religii katolickiej i żydowskiej, takie jak krzyż, mezuzah czy tefilin. I cała Włodawa była pełna tych znaków i symboli. - To jest naprawdę magiczny czas - mówi włodawianka z krwi i kości Iwona Jarkowska-Ziółek, zagorzała fanka Festiwalu. - Włodawa w tych dniach staje się nie tylko bardziej kolorowa, piękna, ale przede wszystkim radośniejsza, mniej pesymistyczna. Ludzie jakby częściej niż zwykle się uśmiechają. To też sprawa magii. Dlatego Festiwal musi być tu zawsze.

O tym, że FTK będzie wydarzeniem, można się było przekonać już czwartek, kiedy to na spektakl teatralny pt. „Wszystcyśmy z jednego szynela” w wykonaniu Grupy Rafała Kmity z Krakowa nie można było się dostać do sali włodawskiego kina. A później było jeszcze tłumniej.

Atrakcji było tak wiele, że nie sposób ich wszystkich wymienić.

Na pewno warto podkreślić piątkowe

otwarcie wystawy „Znaki wspomnień” oraz wystawy „Czas na pamięć. Żydzi w malarstwie i rzeźbie Janusza Wolińskiego”. Dużym wzięciem cieszyły się też warsztaty tańca żydowskiego prowadzone przez znanego z telewizji Michała Piroga. Oklaskom nie było też końca dla Laury Łącz i jej przedszkolaków za spektakl teatralny „Kraina Niby - Niby”. Nie zabrakło też kabaretu żydowskiego oraz koncertu pieśni żydowskich w wykonaniu Niny Stiller z zespołem. Dzień pierwszy zakończył w wielkiej synagodze koncert muzyki klezmerskiej w wykonaniu węgierskiego Veszpremer Klezmer Band. Owacjom na stojąco nie było końca.

Dzień drugi (prawosławny) zaczął się od otwarcia wystawy „Na Bugu we Włodawie” i przedstawienia teatralnego dla dzieci pt. „Baśń o przyjaźni” według Lwa Tołstoja w wykonaniu Teatru GONG z Warszawy. Ten dzień to jednak przede wszystkim koncerty w cerkwi pw. Narodzenia NMP. Najpierw koncert muzyki cerkiewnej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” z Białorusi, potem promo-

Festiwalem

cja najnowszej książki pt. „Prawosławie. Światło ze Wschodu” pod red. prof. dr. hab. Krzysztofa Leśniewskiego, innych nowości wydawniczych oraz projekcja filmu pt. „Cud Świętego Ognia w Jerozolimie” i pieśni w wykonaniu „syberyjskiego barda” Evgena Malinowskiego. Tego dnia jednak nieprzebrane tłumy ścigały i do kościoła pw. NSJ, gdzie półtoragodzinny recital Haliny Kunickiej i Czesława Majewskiego pt. „Świat nie jest taki zły” sprawił wszystkich w zachwyt. Podobnie było dwie godziny później w wielkiej synagodze, gdzie „Pasek muzyczny” - koncert piosenek żydowskich - wykonali Katarzyna Zielińska i Katarzyna Jamróz. - To było naprawdę niesamowite przeżycie - mówi o koncercie Dorota Torbiel z Włodawy. - Tego się nie da opowiedzieć. Trzeba po prostu było przyjść i nie tyle posłuchać, co przeżyć.

Ostatni dzień festiwalowy był wyjątkowy nie tylko dlatego, że pogoda nieco się poprawiła, ale i dlatego, że niedzielne koncerty miały miejsce przede wszystkim w kościołach. Ludzie zatem mieli możliwość uczestniczenia tak w wyjątkowych mszach,

jak i koncertach bezpośrednio po nich.

Świętowanie zaczęło od zwiedzania klasztoru oo. paulinów. Później były msze św. odprawiane w obu włodawskich kościołach z oprawą muzyczną liturgii w wykonaniu Chóru „Fletnia Pana”, Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowieszt” oraz występem Męskiego Zespołu Wokalnego „KAİROS”. Hitem dnia były także koncerty, m.in. Magdy Anioł z zespołem w kościele pw. NSJ. Zdecydowaną kropką nad „i” był jednak koncert „The Best of - Największe przeboje” (orkiestra, chór, soliści) w wykonaniu gwiazdy pierwszego formatu - Piotra Rubika. Kościół pw. św. Ludwika dawno nie widział takiego obłożenia. - Artysta pokazał klasę - podkreślali wszyscy.

Najbardziej podobał mi się pierwszy dzień - mówi Wojciech Wilgocki z Hańska, który czekał na koncert klezmerski. - Co prawda miałem delikatne problemy z wejściem do synagogi, ale po pół godzinie byłem w środku. Prawie cały. Także wystawa „Znaki przypomniał” została w bardzo ciekawy sposób zaaranżowana.

FTK to także wiele innych atrakcji, w tym sporo dla dzieci, np. projekcje filmów, nauka i zabawa z programem ZIARNO, spotkania i warsztaty teatralne, programy animacyjne. Ponadto Festiwal to także dziesiątki spotkań z gwiazdami i „zwykłymi” artystami. Było malowanie twarzy, balonowe zoo, bańki mydlane, kuglarze, szczudlarze, bicykliści oraz żywe rzeźby, etiudy improwizowane i interakcje z widzami, wystawy - a to wszystko w ramach wielkiego festiwalowego bazaru, który trwał tak naprawdę nieprzerwanie od piątkowego poranka do niedzielnego zachodu słońca.

- Dla mnie wszystko to, co wiązało się z dziećmi i zabawą na świeżym powietrzu, było cudowne - mówi Małgorzata Czupryńska z Włodawy. - Mój syn był zachwycony tym, co tu się działo przez te trzy dni. A mi osobiście na pewno zapadnie na długo koncert Haliny Kunickiej - rewelacja. A i widowisko w wykonaniu Grupy Rafała Kmity było wspaniałe.

Kolejny FTK za rok. Pieniądze na imprezę już są - głównie unijne. Zatem na pewno nie będzie gorzej. (der)

Marek Bem, dyrektor Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, które jest głównym organizatorem Festiwalu

XI FESTIWAL TRZECH KULTUR

WŁODAWA

10-12 września 2010 roku

dodatek wakacyjny

ZAPRASZA

MUZEUM POJEZIERZA ŁĘCZYŃSKO-WŁODAWSKIEGO

ul. Czerwonego Krzyża 7, 22-200 Włodawa

tel./fax +48 (82) 57 22 178

e-mail: mplw@wp.pl

„Do Włodawy nad Bugiem
choć raz trzeba przyjechać,
by później móc tu powracać”.

Włodawa to wyjątkowe miejsce. Znajduje się na granicy trzech odmiennych przestrzeni, na rozdrożu trzech różnych światów. Jest punktem styku trzech religii: katolickiej, prawosławnej, żydowskiej. Zjawisku przenikania kultur zawdzięcza swoją niezwykłość.

Raz w roku, jesienią, tę magię mogą poczuć wszyscy. Piętnastotysięczne miasteczko jest wtedy na ustach wielu ludzi, tętni życiem, błyszczy światłem kultur... a to dzięki organizowanemu tu Festiwalowi Trzech Kultur.

Muzeum - główny jej gospodarz i organizator realizuje w ten sposób ekumeniczny program ochrony, edukacji i promocji miejscowej tradycji pogranicza kultur, tolerancji i koegzystencji twórców dzieł Włodawy.

Festiwal Trzech Kultur to niezwykła impreza łącząca przeszłość tego magicznego, kresowego miasteczka z jego teraźniejszością. Ma ona swoją oryginalną specyfikę. W czasie trzech dni zacierają się różnice, trwa dialog kultur, który łączy, fascynuje, inspiruje. To czas, gdy odbywają się koncerty i przedstawienia z udziałem gwiazd największego formatu oraz liczne wystawy. Dopelnieniem „trzech dni z gwiazdami” będą działania edukacji kulturalnej w postaci warsztatów i spotkań teatralnych. Naszych uczestników nie można zawieść. Tworząc program pamiętaliśmy, by wszystkim dostarczyć licznych atrakcji. By śmiechu, łez, emocji i wzruszeń było co niemiara.

Każda edycja festiwalu jest inna, każda ma swoje motto, myśl przewodnią...

Tym razem festiwal będzie chciał opowiedzieć o znakach – wyróżnikach religii katolickiej i żydowskiej, symbolach przynależności takich jak krzyż czy – zawsze wiernym judaizmowi – mezuzom, tefilinom i cicitom. Żyjemy bowiem w świecie znaków, dość często nie zdając sobie z tego sprawy.

Jesteśmy przekonani, że wspólnie odnajdziemy tu miejsce, „... gdzie biblijne pieśni wiatr łączy z polską piosenką, słowiańskim żalem...” i żydowską nadzieją.

Dajmy się uwieść temu niezwykłemu klimatowi. Włodawa to naprawdę magiczne miasto.

Zapraszamy do wspólnego z nami świętowania.

Włodawscy Muzealnicy

www.muzeum.wlodawa.metrinet.pl, www.ftk-wlodawa.pl

festiwal
Kultur

Festiwalowa mapa zdarzeń

fot. Michał Stępień

fot. Michał Stępień

fot. Michał Stępień

Od piątku do niedzieli:

• **Uliczna wystawa „Świat Kresów”** – z kolekcji Tomasza Kubę Kozłowskiego – po wystawie oprowadza Tomasz Kuba Kozłowski (ul. Kościelna: piątek godz. 8⁰⁰ – 9⁰⁰, 10⁰⁰ – 11⁰⁰, 12⁰⁰ – 13⁰⁰, sobota godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰, 13⁰⁰ – 14⁰⁰, 15⁰⁰ – 16⁰⁰, niedziela godz. 8⁰⁰ – 9⁰⁰, 12⁰⁰ – 13⁰⁰).

• **Prezentacja wystawy „Znaki pogranicza”** – (Namiot przy cerkwi: piątek – sobota godz. 8⁰⁰ – 21⁰⁰, niedziela godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰).

• **Bazar festiwalowy** – (Deptak przed muzeum: piątek – sobota godz. 9⁰⁰ – 17⁰⁰, niedziela godz. 9⁰⁰ – 15⁰⁰).

• **„Zaczarowana Anatewka”** – komnata gier i zabaw dla dzieci – (Deptak przed muzeum – namiot: piątek – sobota godz. 9⁰⁰ – 17⁰⁰, niedziela godz. 9⁰⁰ – 15⁰⁰).

• **„Kraina Sztukmistrza”** – program animacyjny dla dzieci w wykonaniu Teatru Gry Wstępnej – (Deptak przed muzeum, plac synagoga: piątek godz. 9⁰⁰ – 11⁰⁰, 12⁰⁰ – 13⁰⁰, 15⁰⁰ – 16⁰⁰, sobota godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰, 13⁰⁰ – 14⁰⁰, niedziela godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰, 14⁰⁰ – 15⁰⁰).

• **Uliczny Teatr Gry Wstępnej na wesoło** (etiudy improwizowane oraz swobodne i dowcipne interakcje z widzami) – (plac synagoga, deptak przed muzeum: piątek godz. 11⁰⁰ – 11³⁰, 17⁰⁰ – 18⁰⁰ i sobota godz. 9⁰⁰ – 9³⁰, 17⁰⁰ – 18⁰⁰, dziedziniec Cerkwi p.w. Narodzenia NMP – sobota godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰, „dawna” kaplica Parafii NSJ – sobota godz. 15⁰⁰ – 16⁰⁰, dziedziniec Kościoła p.w. Św. Ludwika oraz plac klasztorny – niedziela – godz. 9⁰⁰ – 10⁰⁰, 11⁰⁰ – 12⁰⁰, 13⁰⁰ – 13³⁰, 16⁰⁰ – 17⁰⁰).

• **Teatr ognia w wykonaniu Teatru Gry Wstępnej** – (Deptak przed muzeum, plac synagoga: piątek godz. 21⁰⁰ i sobota godz. 19⁰⁰, niedziela – dziedziniec Kościoła p.w. Św. Ludwika, plac klasztorny – godz. 21⁰⁰).

• **Warsztaty teatralne dla młodzieży niepełnosprawnej** – prowadzenie Laura Łącz – (Warsztaty Terapii Zajęciowej – ul. Sztabowa, piątek godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰).

• **Letnie Kino Festiwalowe** – (Namiot przy cerkwi: piątek – sobota godz. 10⁰⁰ – 18⁰⁰, niedziela godz. 10⁰⁰ – 16⁰⁰).

• **Festiwalowe Spotkania z Gwiazdami** – (Muzeum – mała synagoga, piątek godz. 14⁰⁰ – 17⁰⁰, sobota godz. 13⁰⁰ – 16⁰⁰, niedziela godz. 11⁰⁰ – 14⁰⁰).

• **Warsztaty śpiewu prawosławnego z udziałem Chóru „Fletnia Pana”** – prowadzenie Włodzimierz Wołosz – (Kościół p.w. NSJ, piątek godz. 16⁰⁰ – 18⁰⁰, sobota 8⁰⁰ – 10⁰⁰).

• **Karykaturzyści uliczni** – (Szlak Trzech Kultur: piątek – niedziela godz. 9⁰⁰ – 18⁰⁰).

• **Banerowy wystój szlaku trzech kultur** (Szlak Trzech Kultur).

• **Prezentacja wystawy pokonkursowej III Międzyokręgowego Konkursu Wschodniego Pogranicza „Pisanie ikon. Włodawa 2010”** – (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP we Włodawie).

Od piątku do niedzieli, w dniach 10-12 września 2010 r. w festiwalowej Włodawie czekać będzie na nas szereg imprez towarzyszących.

Jak co roku nie zabraknie sprawdzonych i lubianych atrakcji, które zawsze staramy się wzbogacać o nowe, aby każdy z naszych festiwalowych gości i przyjaciół znalazł rozrywkę na miarę swoich oczekiwań.

Teatr Gry Wstępnej

Bogaty program innych atrakcji otwierają znane już formy w postaci banerowej aranżacji młasta i szlaku trzech kultur, które tworzyć będą artystyczne wystawy wielkoformatowych fotografii autorstwa pasjonatów obiektywów takich jak Michał Stępien, Zbigniew Dębiec czy Dariusz Hankiewicz.

Na miłośników sztuki czeka też prezentacja wystawy pokonkursowej III Międzyokręgowego Konkursu Wschodniego Pogranicza „Pisanie ikon. Włodawa 2010” w Cerkwi p.w. Narodzenia NMP we Włodawie (organizator: dyrektor Zakładu Karnego we Włodawie i kapłan Cerkwi Prawosławnej we Włodawie) oraz wystawa „Znaki Pogranicza”. Podziwiać ją będzie można na festiwalowej galerii w namiocie przy Cerkwi p.w. Narodzenia NMP we Włodawie od piątku do soboty w godz. 8⁰⁰ – 21⁰⁰ oraz w niedzielę w godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰.

Wielbicieli muzyki cerkiewnej zapraszamy zaś do Kościoła p.w. Najświętszego Serca Jezusowego we Włodawie na warsztaty śpiewu prawosławnego, które poprowadzi Włodzimierz Wołosz.

Profesor dr hab. Włodzimierz Wołosz to pracownik naukowy Katedry Prawosławnej Teologii Praktycznej Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej i Wyższego Seminarium Duchownego w Warszawie; wieloletni dyrygent, obecnie dyrygent chóru Parafii Prawosławnej Św. Jana Klimaka w Warszawie.

Warsztaty z udziałem Chóru „Fletnia Pana” z Parafii p.w. NSJ we Włodawie, odbędą się w piątek w godz. 16⁰⁰ – 18⁰⁰ oraz w sobotę od 8⁰⁰ do 10⁰⁰.

Bazar festiwalowy to już stały punkt programu. Kilkanaście stoisk z pamiątkami i wyrobami nawiązującymi do tradycji trzech kultur czekać będzie na festiwalowych gości na deptaku przed muzeum od piątku do soboty w godz. 9⁰⁰ – 17⁰⁰ oraz w niedzielę w godz. 9⁰⁰ – 15⁰⁰.

Seanse filmowe w Letnim Kinie Festiwalowym wprowadzone w ostatniej edycji festiwalu zyskały wielu zwolenników, stąd nie może ich zabraknąć i w tym roku.

MUZEUM POJEZIERZA ŁĘCZYŃSKO-WŁODAWSKIEGO

ul. Czerwonego Krzyża 7, 22-200 Włodawa
tel./fax +48 (82) 57 22 178, e-mail: mplw@wp.pl
www.muzeum.wlodawa.metronet.pl

www.ftk-wlodawa.pl

Projekt „Program promocji walorów kulturowych i turystycznych Włodawy - Miasta Trzech Granic i Trzech Kultur” współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013. Realizatorem projektu jest Gmina Miejska Włodawa.

Exemplarz bezpłatny.

W namiocie przy cerkwi od piątku do soboty w godz. 10⁰⁰ – 18⁰⁰ oraz w niedzielę w godz. 10⁰⁰ – 16⁰⁰ zaprezentujemy blok filmów dokumentalnych wg. następującego rozkładu:

- Godz. 10⁰⁰–10³⁰ film o prawosławiu pt. „Bóg planuje a człowiek zarządza. Kamienie milowe z 20 lat życia Diecezji Lubelsko – Chełmskiej”
- Godz. 10³⁰–11⁰⁰ festiwalowy spot filmowy
- Godz. 11⁰⁰–12⁰⁰ cykl filmów dokumentalnych o Kresach Wschodnich
- Godz. 12⁰⁰–13⁰⁰ Filmowa Kronika Festiwalowa
- Godz. 13⁰⁰–13³⁰ film o prawosławiu pt. „Bóg planuje a człowiek zarządza. Kamienie milowe z 20 lat życia Diecezji Lubelsko – Chełmskiej”
- Godz. 13³⁰–14⁰⁰ festiwalowy spot filmowy
- Godz. 14⁰⁰–15⁰⁰ cykl filmów dokumentalnych o Kresach Wschodnich
- Godz. 15⁰⁰–16⁰⁰ Filmowa Kronika Festiwalowa
- Godz. 16⁰⁰–16³⁰ film o prawosławiu pt. „Bóg planuje a człowiek zarządza. Kamienie milowe z 20 lat życia Diecezji Lubelsko – Chełmskiej”
- Godz. 16³⁰–17⁰⁰ festiwalowy spot filmowy
- Godz. 17⁰⁰–18⁰⁰ cykl filmów dokumentalnych o Kresach Wschodnich.

Jak zawsze w programie nie mogło zabraknąć nowości festiwalowych.

„Świat Kresów”

W tym roku po raz pierwszy proponujemy działania na ulicy w postaci karykaturzystów ulicznych i plenerowej wystawy „Świat Kresów – z kolekcji Tomasza Kubę Kozłowskiego” (ul. Kościelna).

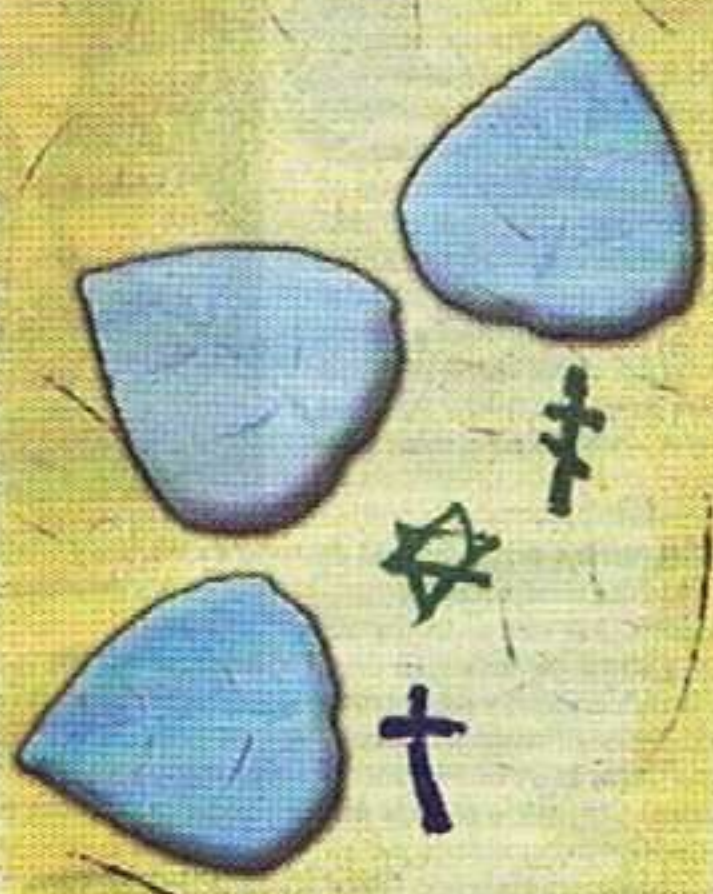
Wystawa przygotowana została przez Dom Spotkań z Historią z Warszawy oraz Tomasza Kubę Kozłowskiego – kolekcjonera i znawcę tematyki kresowej, gromadzącego od ćwierćwiecza kolekcję dotyczącą dawnych Kresów Rzeczypospolitej. Prezentacja przedstawia Kresy od końca XIX wieku do 1939 roku, w granicach terytorialnych II RP.

Ekspozycji towarzyszyć będą pokazy filmów w letnim kinie festiwalowym, stoisko wydawnictw związanych z tematyką kresową oraz prezentacja wystawy przez Tomasza Kubę Kozłowskiego. Autor oprowadzi po wystawie w piątek w godz. 8⁰⁰ – 9⁰⁰, 10⁰⁰ – 11⁰⁰, 12⁰⁰ – 13⁰⁰, w sobotę w godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰, 13⁰⁰ – 14⁰⁰, 15⁰⁰ – 16⁰⁰ oraz w niedzielę w godz. 8⁰⁰ – 9⁰⁰, 12⁰⁰ – 13⁰⁰.

Wyjątkowo ciekawie prezentuje się też program imprez dla dzieci.

Najmłodszych w tym roku zaprosimy do „Zaczarowanej Anatewki” – magicznej komnaty, gdzie czekać na nich będzie mnóstwo interaktywnych gier i zabaw oraz mini warsztatów.

INNE ATRAKCJE

... od piątku
do niedzieli...

Wszystko to w namiocie na deptaku przed muzeum od piątku do soboty w godz. 9⁰⁰ – 17⁰⁰ oraz w niedzielę w godz. 9⁰⁰ – 15⁰⁰.

Naszych miłusińskich przeniesiemy też do niezwykle „Krainy Sztukmistrza” gdzie czarować będą i skłaniać do refleksji artyści z Teatru Gry Wstępnej. W programie m.in. balonowe zoo, malowanie twarzy, bocyklicy, bańki mydlane, szczudlarze i kuglarze oraz żywe rzeźby. Nie zabraknie też etiud improwizowanych i interakcji z widzami.

Teatr Gry Wstępnej – Te Złote to aktorzy, lalkarze, mimowie, szczudlarze, ogniarze, tancerze z Krakowa i nie tylko. Występowali m.in. w Wiedniu, Grazu, Wenecji, Weronie, Pizie, Sewilli, Nicei, Montpelier, Barcelonie, Granadzie i Lagos w Portugalii. To co robią jest mieszaniną pantomimy, teatru ulicznego, zabawy formą, światłem i dźwiękiem, animacji przedmiotem i improwizacji. Są zjawiskiem na pograniczu bajki, romantyzmu i magii, z dużą szczyptą humoru i czasem groteski. W dniach 10 – 12 września 2010 r. w fikcyjną rzeczywistość oprawia festiwalową Włodawę.

Nie lada gratką będą również Festiwalowe Spotkania z Gwiazdami, podczas których publiczność będzie miała okazję bezpośredniego kontaktu z największymi postaciami polskiej sceny teatralnej, muzycznej i filmowej.

Na popołudnia z Gwiazdami zapraszamy do małej synagogi w Muzeum w piątek:

- Godz. 14⁰⁰ – 15⁰⁰ – spotkanie z Laurą Łącz
- Godz. 15⁰⁰ – 15³⁰ – spotkanie z Niną Stiller
- Godz. 16⁰⁰ – 16³⁰ – spotkanie z Michałem Piórógiem
- Godz. 16³⁰ – 17⁰⁰ – spotkanie z Veszprémer Klezmer Band

sobotę:

- Godz. 13⁰⁰ – 13³⁰ – spotkanie z Haliną Kunicką i Czesławem Majewskim
- Godz. 15⁰⁰ – 15³⁰ – spotkanie z Evgenem Malinovskijem
- Godz. 15³⁰ – 16⁰⁰ – spotkanie z Katarzyną Zielińską i Katarzyną Jamróz

i niedzielę:

- Godz. 11⁰⁰ – 11³⁰ – spotkanie z Magdą Aniol
- Godz. 14⁰⁰ – 14³⁰ – spotkanie z Arturem Barcisiem
- Godz. 18⁰⁰ – 18³⁰ – spotkanie ze Stanisławą Celińską (plac klasztorny oo. Paulinów)
- Godz. 20⁰⁰ – spotkanie z Piotrem Rubikiem (Kościół p.w. Św. Ludwika).

Teatr Gry Wstępnej

MUZEUM POJEZIERZA ŁĘCZYŃSKO-WŁODAWSKIEGO

ul. Czerwonego Krzyża 7, 22-200 Włodawa, tel./fax: +48 (82) 57 22 178, e-mail: mpla@wp.pl, www.muzeum.wlodawa.metrinet.pl

festiwal 3 Kultur

www.ftk-wlodawa.pl

PROGRAM

Czwartek 9 września 2010 r.

Godz. 19⁰⁰ – 20⁰⁰ (Kino WDK) – Spektakl teatralny pt. „Wszystcyśmy z jednego szynela” – Grupa Rafała Kmity (Kraków).

Piątek 10 września 2010 r.

Godz. 8⁰⁰ – 9⁰⁰ (Kino WDK) – Projektacja filmu pt. „Bóg jest wielki, a ja malutka”, reż. P. Bailey, czas 100 min.
 Godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰ (Muzeum – budynek administracyjny) – Otwarcie wystawy „Znaki przypomnienia”.
 Godz. 11⁰⁰ – 13⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Konkurs historyczny dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych „Z dziejów mojej miejscowości i regionu na 200 - lecie Powiatu Włodawskiego”.
 Godz. 11⁰⁰ – 12⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Otwarcie wystawy „Czas na pamięć. Żydzi w malarstwie i rzeźbie Janusza Wolińskiego”.
 Godz. 13⁰⁰ – 14⁰⁰ (Plac synagoga) – namiot – Warsztaty tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.
 Godz. 13⁰⁰ – 14⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – „Kraina Niby - Niby” – spektakl teatralny Laury Łącz z udziałem przedszkolaków.
 Godz. 14⁰⁰ – 15⁰⁰ (Plac synagoga) – namiot – Kabaret żydowski – Dorota Salomon, Marek Węgrowski, Henryk Reifer, Teresa Wrońska – Teatr Żydowski z Warszawy.
 Godz. 16⁰⁰ – 17⁰⁰ (Plac synagoga) – namiot – Warsztaty tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.
 Godz. 18⁰⁰ – 19⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Koncert pieśni żydowskich pt. „Rodziny z migdałami” w wykonaniu Niny Stiller z zespołem.
 Godz. 20⁰⁰ – 21⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Koncert muzyki klezmerskiej w wykonaniu Veszpremer Klezmer Band (Węgry).
 Godz. 21⁰⁰ – 23⁰⁰ (Plac synagoga) – namiot – Projektacja filmu pt. „Po - lin”, reż. J. Dylewska, czas 82 min.

Sobota 11 września 2010 r.

Godz. 9⁰⁰ – 10⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Otwarcie wystawy „na Bugu we Włodawie” połączone z prezentacją multimedialną o walorach przyrodniczych terenów nadbużańskich.
 Godz. 9⁰⁰ – 10⁰⁰ (Plac synagoga) – namiot – Przedstawienie teatralne dla dzieci pt. „Baśń o przyjaźni” wg Lwa Tolstoj – Teatr GONG z Warszawy.
 Godz. 11⁰⁰ – 12⁰⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Koncert Muzyki Cerkiewnej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” z Białorusi.
 Godz. 12⁰⁰ – 13⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Promocja najnowszej książki pt. „Prawosławie. Światło ze Wschodu” pod red. prof. dr hab. Krzysztofa Leśniewskiego i innych nowości wydawniczych oraz projekcja filmu pt. „Cud Świętego Ognia w Jerozolimie”.
 Godz. 14⁰⁰ – 15⁰⁰ (Plac synagoga) – namiot – „Syberyjski Bard Zaprasza” – pieśni w wykonaniu Evgens Malinowskiego.
 Godz. 15⁰⁰ – 16⁰⁰ („Dawna” kaplica Parafii NSJ) – Świat fotografii Dariusza Hankiewicz:
 • prezentacja w fotopiękarni „Znaki i symbole w trzech kulturach”,
 • prezentacja multimedialna „Krzyże polskie”.
 Godz. 15⁰⁰ – 16⁰⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Recital Haliny Kunickiej i Czesława Majewskiego pt. „Świat nie jest taki zły”.
 Godz. 17⁰⁰ – 18⁰⁰ (Plac synagoga) – namiot – „Wszystkie narody, klaskajcie w dłonie! Wykrzykujcie Bogu głosem radosnym” – koncert ChDK Gospel Choir z Chelma.
 Godz. 18⁰⁰ – 19⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – „Pascha muzyczna” – koncert-piosenek żydowskich w wykonaniu Katarzyny Zielińskiej i Katarzyny Jamróz.
 Godz. 19⁰⁰ – 21⁰⁰ (Kino WDK) – Projektacja filmu pt. „Mroczna Argentyna”, reż. Ch. Hampton, czas 107 min.

Niedziela 12 września 2010 r.

Godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰ (Klasztor oo. Paulinów) – Zwiedzanie klasztoru oo. Paulinów.
 Godz. 9⁰⁰ – 10⁰⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Msza św. – oprawa muzyczna liturgii w wykonaniu Chóru „Fletnia Pana” oraz podsumowanie warsztatów śpiewu prawosławnego prowadzonych przez Włodzimierza Wołoszuka.
 Godz. 9⁰⁰ – 11⁰⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Msza Święta z oprawą muzyczną liturgii śpiewanej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” połączona z ofiarowaniem przez społeczność włodawską Parafii Prawosławnej we Włodawie Ikony Męczenników Chelmskich i Podlaskich oraz występem Męskiego Zespołu Wokalnego „KAIROS”.
 Godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰ (Kino WDK) – Projektacja filmu animowanego dla dzieci pt. „Mojżesz”, czas 40 min.
 Godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Muzyka trzech kultur – Męski Zespół Wokalny „KAIROS”.
 Godz. 11⁰⁰ – 12⁰⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Koncert muzyki cerkiewnej w wykonaniu Chóru „Fletnia Pana” pod dyr. Włodzimierza Wołoszuka.
 Godz. 11⁰⁰ – 12⁰⁰ (Plac synagoga) – namiot – „Wesołe ziarenka” – nauka i zabawa z programem ZIARNO.
 Godz. 11⁰⁰ – 12⁰⁰ (Klasztor oo. Paulinów) – Otwarcie wystawy „Bogurodzica. Święte wizerunki Wschodu i Zachodu w twórczości Zofii Bator” połączona ze spotkaniem z autorką.
 Godz. 12⁰⁰ – 14⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Spotkania i warsztaty teatralne – prowadzenie Artur Barciś.
 Godz. 14⁰⁰ – 15⁰⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Koncert Magdy ANIOŁ z zespołem.
 Godz. 15⁰⁰ – 17⁰⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – „Dobrze, że jesteś” – recital s. Anny Balchan oraz oprawa muzyczna liturgii śpiewanej w trakcie Mszy św. dla młodzieży.
 Godz. 17⁰⁰ – 18⁰⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – „Księża Hłoba” – recital Stanisławy Celińskiej z towarzyszeniem Tomasza Bajerskiego.
 Godz. 19⁰⁰ – 20⁰⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Piotr Rubik – koncert „The Best of – Największe przeboje” (orkiestra, chór, soliści).
 Godz. 20⁰⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Festiwalowe Spotkania z Gwiazdami – Piotr Rubik.

Od piątku do niedzieli:

FESTIWALOWE SPOTKANIA Z GWIAZDAMI, BAZAR FESTIWALOWY, „KRAINA SZTUKMISTRZA” – program animacyjny dla dzieci w wykonaniu TEATRU GRY WSTĘPNEJ (malowanie twarzy, balonowe zoo, banki mydlane, kuglarze, szcudlarze, brykietnicy) oraz żywe rzeźby – etudy improwizacyjne i interakcje z widzami, „ZACZAROWANA ANATEWKA” – karmata gier i zabaw, prezentacja wystawy poplenerowej „ZNAKI POGRANICZA” – namiot przy Cerkwi p.w. Narodzenia NMP we Włodawie, banerowy wystój miasta, karykatury uliczne, „ŚWIAT KRESÓW” – z kolekcji Tomasza Kuby Kozłowskiego, KINO FESTIWALOWE – namiot przy cerkwi (projekcja filmów o tematyce prawosławnej, kresowej i festiwalowej), prezentacja wystawy pokonkursowej III Międzynarodowego Konkursu Wschodniego Pogranicza „PISANIE IKON. WŁODAWA 2010” – Cerkiew p.w. Narodzenia NMP we Włodawie, WARSZTATY ŚPIEWU PRAWOSŁAWNego.

PROGRAM
REGIONALNY
KRAJOWA STRATEGIA SPÓŁNOŚCI

WOJEWÓDZTWO
LUBELSKIE

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt Programu promocyjnego i edukacyjnego „Festiwal 3 Kultur” współfinansowany jest środkami Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego „Wzrost gospodarki i zatrudnienia” na lata 2007-2013. Realizatorom projektu jest Gmina Miasto Włodawa i Gminny Zarząd Kultury.

Drzewko symbolem wielokulturowości Włodawy

Drzewko symbolizujące chrześcijaństwo, religię prawosławną i żydowską od lat jest znakiem Festiwalu Trzech Kultur i Włodawy rozpoznawalnym na Jego trzy korony w kolorach: ciemnozielonym i niebieskim

całym świecie, jasnozielonym, wyrastające z jednego pnia doskonale połączonych trzech różnych wyznań w jednym małym, nadbużańskim miasteczku. Festiwal, oprócz symboliki, ma też swoje motto i przesłanie. Takim przesłaniem jest w tym roku „Znak” wyróżniający każdą z kultur, czyli krzyż wiążący się nieodłącznie z chrześcijaństwem, mezuzą – znak judaizmu (mały pojemnik wykonany z drewna, metalu lub szkła zawierający zamknięty w rurkę zwitek pergaminu z naniesionymi dwoma fragmentami Tory), czy też cicit (elementy rytualnego stroju żydowskiego). Krzyż charakteryzuje również prawosławie, ale jest on nieco inny od tego, który symbolizuje chrześcijaństwo, bo ma aż osiem końców. Są to trzy poprzeczne belki na tzw. osi wertykalnej.

Nie ma festiwalu bez bazaru

Festiwal Trzech Kultur nie istniałby bez „Bazaru festiwalowego”. Towarzyszy on imprezie już od 2002 roku i cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Tradycyjnie, w dniu rozpoczęcia FTK na deptaku miejskim, wzdłuż muru muzeum, handlowcy ustawiają się stoiska, a na stołach wykładają przeróżne pamiątki charakteryzujące każdą z trzech religii: ikony, obrazy, czy nawet niektóre części garderoby, jak na przykład, szale, chusty, czy kapelusze.

TWA

fot. Michał Stępień

festiwal 3 Kultur

MICHAŁ PIROG

LAURA ŁĄCZ

NINA STILLER

GRUPA RAFAŁA KMITY

MAGDA ANIOŁ

STANISŁAWA CELIŃSKA

VEZSPREMER KLEZMER BAND

CHÓR ENSEMBLE BŁAGOWIEST

HALINA KUNICKA

EVGEN MALINOWSKI

KATARZYNA ZIELIŃSKA

PIOTR RUBIK

ARTUR BARCIŚ

MĘSKI ZESPÓŁ WOKALNY "KAIROS"

PROGRAM REGIONALNY

WOJEWÓDZTWO LUBELSKIE

UNIA EUROPEJSKA

Cała prawda o Festiwalu Trzech Kultur...

Z Markiem Bemem, dyrektorem Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, rozmawia Tomasz Wachulski.

Skąd wziął się pomysł na organizację Festiwalu Trzech Kultur?

- Mówi się, że Festiwal Trzech Kultur po raz pierwszy zorganizowano w 1995 roku. To nie jest prawda. Wtedy odbyła się impreza o nazwie „Muzyka sakralna z Włodawy” i z festiwalem nie miała nic wspólnego. FTK zorganizowano dopiero w 1999 roku i nadano mu numer 2. Natomiast za pierwszą edycję festiwalu uznajemy wszystko, co działo się w muzeum od początku jego powstania, czyli od 1983 roku do 1999 roku. Festiwal Trzech Kultur wymyślił się, aby urozmaicić działalność muzeum. To duże wyzwanie, gdyż nie jest łatwo przygotować największą wielokulturową imprezę w Polsce. Podobnej miary festiwal odbywa się jeszcze tylko w Łodzi.

Jak długo trwają przygotowania do festiwalu i kto nad nimi pracuje?

- Przygotowania zawsze trwają cały rok. Jeden festiwal się kończy, a drugi zaczyna. Tu nie ma mowy o odpoczynku. Festiwal od 1999 roku ma swoich autorów. To cały sztab ludzi, który tworzą pracownicy muzeum. Oczywiście pomaga nam w tym przedsięwzięciu kościół pw. św. Ludwika i cerkiew prawosławna. Ja podjąłem się roli reżysera i scenografa.

Każda z edycji festiwalu ma swoją intencję. Jaką ma ta, która odbędzie się już w najbliższy weekend?

- Intencją festiwalu było stworzenie pewnych nowych form działań muzycznych, które dogłębnie wykorzystają specyfikę długiej historii Włodawy, miasta w którym stykały się trzy kultury. Podobnie występy artystów, nie są przypadkowe. Każdy z wykonawców musi być związany niejako z trzema kulturami. Musi mieć praktyczny związek z intencją tej imprezy, a polega ona na tym, żeby wartości trzech kultur na nowo odtwarzać. Dlatego każdy festiwal ma inne przesłanie: a to przez pryzmat aniołów, a to śmierci. Przesłaniem w tym roku będzie „Znak”, przez który staramy się przypomnieć symbole trzech kultur. Krzyż, mezuzah – symbole małe, ale jakże ważne. Chcemy, by te znaki uderzały w widza symboliką i wagą znaczenia. By przypominały o takich wartościach jak: dobre słowo, tolerancja, przyjaźń sąsiedzka, które ostatnio zaczynają nam uciekać. Festiwal to czas, kiedy można do nich powrócić.

Festiwal cieszy się ogromnym zainteresowaniem. Każdego roku przyciąga rzeszę fascynatów trzech kultur, nie tylko z Polski, ale i z zagranicy. Czy nie zastanawiał się Pan nad wydłużeniem festiwalu o kilka dni?

- Nie. Piątek jest dniem świątecznym, to dzień Szabaśu. Niedziela też jest świętem dla prawosławia i dla nas. I niech tak zostanie. W dzień świąteczny ludzie znajdują czas na gospel czy muzykę młodzieżową. I to jest fajne.

Festiwal Trzech Kultur to połączenie odległej przeszłości z teraźniejszością, połączenie trzech różnych religii. Wydaje się, że te tematy nie są zbyt popularne, zwłaszcza wśród ludzi młodych, a mimo

to do Włodawy ściągają tłumy. Na czym polega fenomen tej imprezy?

- Podstawa to profesjonalizm i tolerancja. Można ludzi oceniać, ale ja kocham wszystkich i doceniam. Młodość jest genialna, a musimy szukać w niej partnera. Fantastyczne jest to, że młodzi ludzie przychodzą do nas i mówią, że chcą nam pomóc w przygotowaniach do festiwalu. Biorą ten ciężar na siebie i wiedzą, że będą za to odpowiedzialni. Po imprezie doceniają sami, jak ważna w życiu jest tolerancja. Dzięki zaangażowaniu tak dużej grupy ludzi wiemy, czego od nas oczekują widzowie i próbujemy im to wszystko dać. Każdy wybiera coś dla siebie, co go szczególnie interesuje, i czeka na to godzinami. Fantastycznie czują się na festiwalu dzieci, niektóre nie chcą wracać do domu.

Wiele osób uczestniczy w imprezie z powodu muzyki. Ona ich uspokaja, pociesza, daje radość. Inni chcą poznać swoje korzenie i tradycje, jeszcze inni przychodzą na festiwal z powodu znanych gości, artystów, aktorów, piosenkarzy, których widzieli wyłącznie w telewizji.

Może nie mamy jakichś wyjątkowych warunków lokalowych, ale staramy się, żeby program był atrakcyjny i dostarczył widzom wielu wzruszeń. Jeśli choć w części zaspokajamy ich oczekiwania, to znaczy, że warto dalej to robić.

for Mariusz Dyduch

for Michał Stępień

Festiwalowa dyskusja o ekumenizmie

W najbliższy piątek 14-tysięczna Włodawa znowu zabłyśnie światłem trzech kultur. A to znakomita okazja ku temu, żeby poczuć ten niezwykle i barwny klimat z pogranicza kultury żydowskiej, prawosławnej i chrześcijańskiej. Małe kresowe miasteczko po raz XI od piątku do niedzieli (10-12 września) będzie rozbrzmiewało koncertami, prezentacjami, wystawami. Nie zabraknie bazaru festiwalowego, a trzech mimowicie każdego dnia będą prezentowali na ulicach wizerunek paulina, księdza prawosławnego oraz Żyda. We Włodawie będzie okazja spotkać się z gwiazdami największego formatu. Organizatorem Festiwalu Trzech Kultur, niezmennie od 1999 roku, jest Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego.

- Festiwal to nie tylko krótkie, trzydniowe, charakterystyczne dla Włodawy ożywienie czy szczególna atmosfera panująca w mieście tolerancji wyznaniowej i narodowej, to także współczesność – mówi Marek Bem, dyrektor Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego. - Jako organizatorzy festiwalu pragniemy, aby w tym roku stał się on pretekstem do dyskusji na temat ekumenizmu. Wydaje mi się, że Włodawa jest najlepszym do tego miejscem. Choćby z tego powodu, że zakon paulinów powrócił do Włodawy, cerkiew prawosławna ciągle ma swoich wiernych, a w jej plebani nieustannie prowadzone są lekcje religii dla dzieci, synagogi włodawskie są remontowane, a prowadzona w nich działalność muzealna dba o kultywowanie tradycji kultury żydowskiej – wylicza dyrektor. Festiwal Trzech Kultur ma długą tradycję. Z dwiema niewielkimi, bo zaledwie rocznymi przerwami, organizowany jest od 1999 roku. Jest to jedna z największych imprez w Polsce. Łączy przeszłość tego magicznego, kresowego miasteczka z teraźniejszością. Podczas trzech dni zacierają

for Michał Stępień

for Mateusz Baj

się różnice, trwa dialog kultur, który łączy i inspiruje. Każda edycja festiwalu jest inna, ma swoje motto i myśl przewodnią. I prawdopodobnie dlatego FTK cieszy się tak dużym zainteresowaniem. Szerokie grono widzów stanowią dzieci. Na trzy dni ściągają do Włodawy tłumy fascynatów trzech kultur z całej Polski. Są również goście z zagranicy. Program imprezy jest tak bogaty, że każdy, bez względu na wiek, znajdzie coś dla siebie.

TWA

for Mariusz Dyduch

for Mateusz Baj

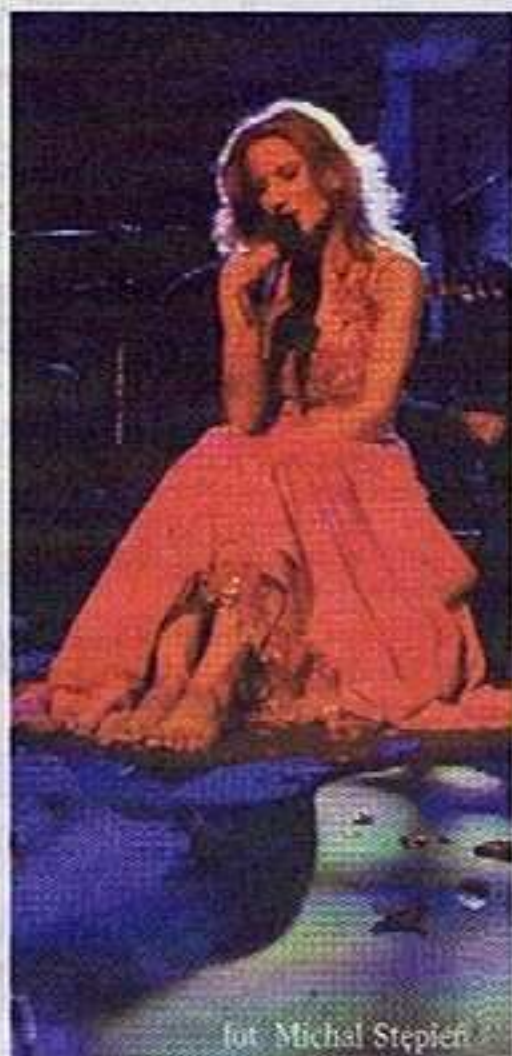
for Mateusz Baj

for Mariusz Dyduch

for Mateusz Baj

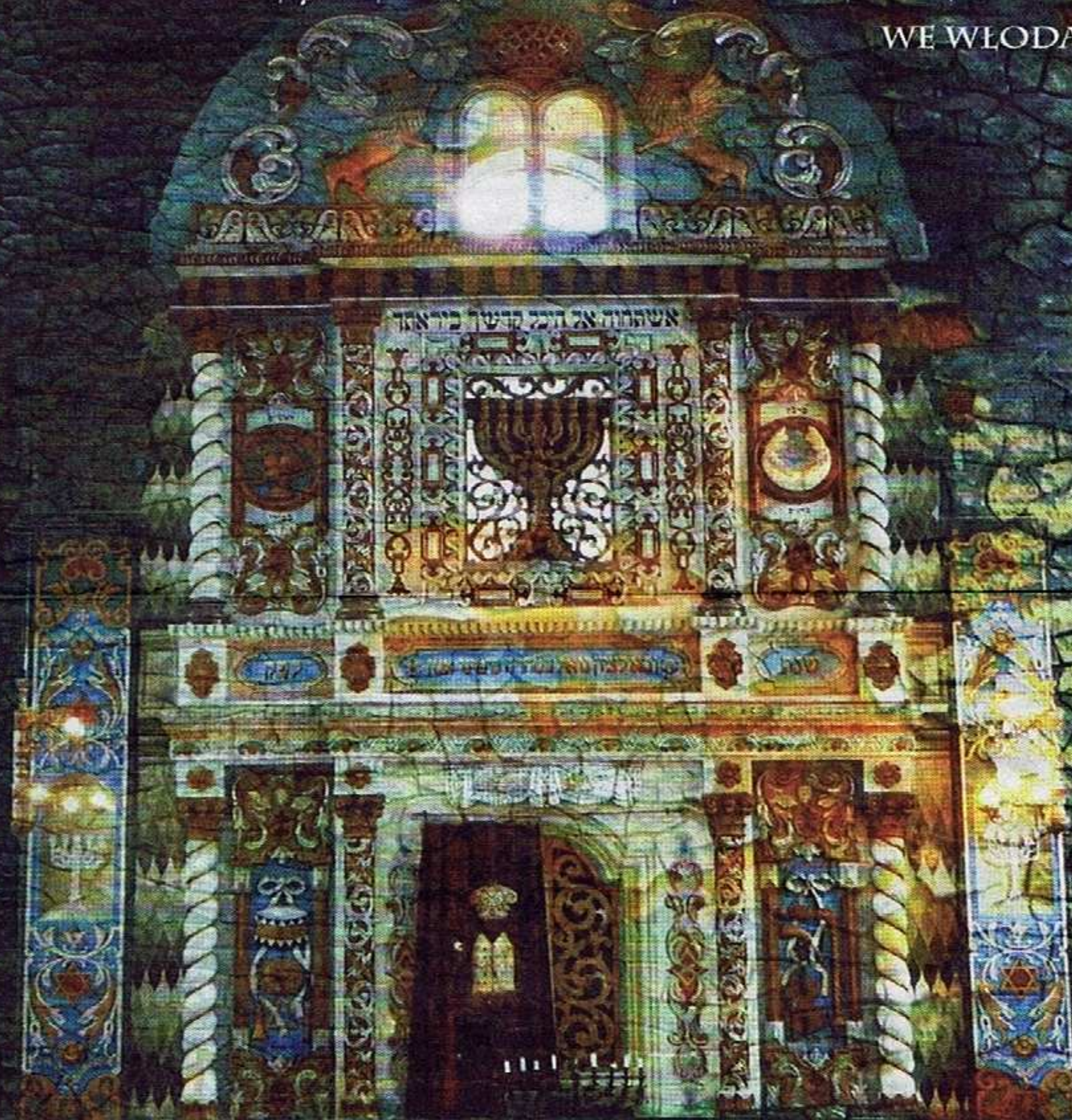
for Michał Stępień

for Mateusz Baj

MUZEUM POJEZIERZA ŁĘCZYŃSKO - WŁODAWSKIEGO WE WŁODAWIE

ORGANIZATOR
XI FESTIWALU TRZECZ KULTUR
ZAPRASZA

10 - 12 WRZEŚNIA 2010 R.

ul. Czerwonego Krzyża 7; 22-200 Włodawa; tel./fax (082) 5722 178; e-mail: mplw@wp.pl; www.ftk-wlodawa.pl

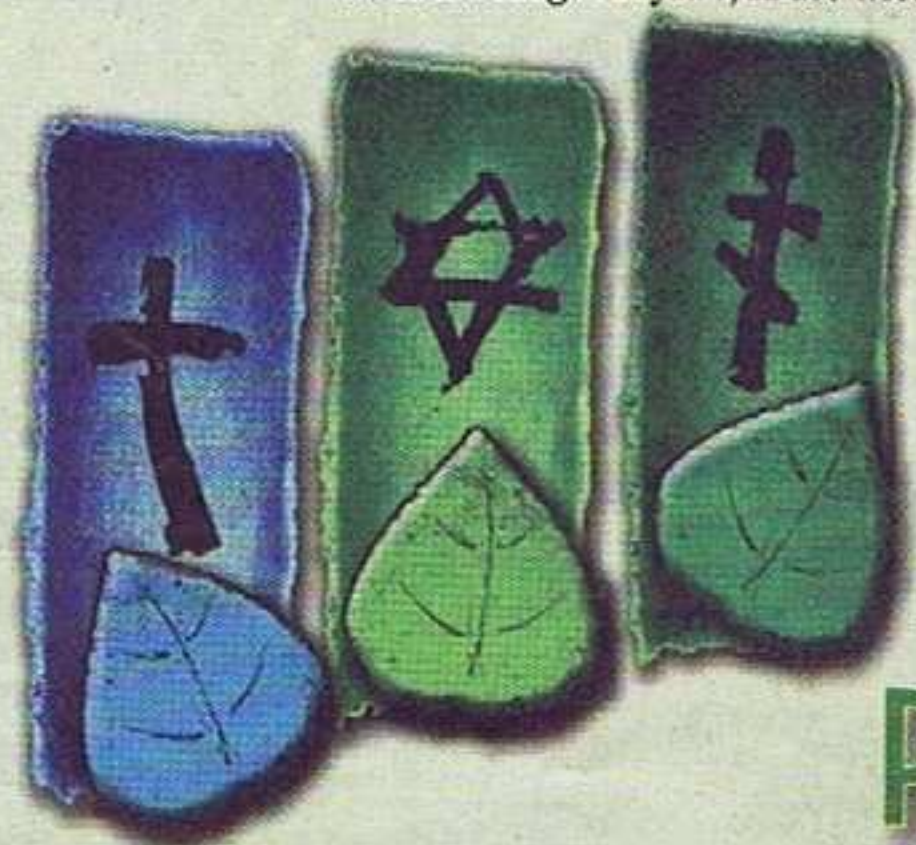
Mecenat kultury

Patronat medialny

MUZEUM POJEZIERZA ŁĘCZYŃSKO-WŁODAWSKIEGO
ul. Czerwonego Krzyża 7, 22-200 Włodawa, tel./fax +48 (82) 57 22 178, e-mail: mplw@wp.pl, www.muzeum.wlodawa.metronet.pl

festiwal Kultur

www.ftk-wlodawa.pl

PROGRAM

Czwartek 9 września 2010 r.

Godz. 19⁰⁰ – 20⁴⁰ (Kino WDK) – Spektakl teatralny pt. „Wszyscyśmy z jednego szynela” – Grupa Rafała Kmity (Kraków).

Piątek 10 września 2010 r.

Godz. 8⁰⁰ – 9⁴⁰ (Kino WDK) – Projekcja filmu pt. „Bóg jest wielki, a ja malutka”, reż. P. Bailly, czas 100 min.

Godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰ (Muzeum – budynek administracyjny) – Otwarcie wystawy „Znaki przypomnienia”.

Godz. 11⁰⁰ – 13⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Konkurs historyczny dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych „Z dziejów mojej miejscowości i regionu na 200 - lecie Powiatu Włodawskiego”.

Godz. 11³⁰ – 12⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Otwarcie wystawy „Czas na pamięć. Żydzi w malarstwie i rzeźbie Janusza Wolińskiego”.

Godz. 13⁰⁰ – 14⁰⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Warsztaty tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.

Godz. 13⁰⁰ – 14⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – „Kraina Niby - Niby” – spektakl teatralny Laury Łącz z udziałem przedszkolaków.

Godz. 14³⁰ – 15³⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Kabaret żydowski – Dorota Salamon, Marek Węgrowski, Henryk Relfer, Teresa Wrońska – Teatr Żydowski z Warszawy.

Godz. 16³⁰ – 17³⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Warsztaty tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.

Godz. 18⁰⁰ – 19³⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Koncert pieśni żydowskich pt. „Rodzinki z migdałami” w wykonaniu Niny Stiller z zespołem.

Godz. 20⁰⁰ – 21³⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – Koncert muzyki klezmerskiej w wykonaniu Veszpremer Klezmer Band (Węgry).

Godz. 21³⁰ – 23⁰⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Projekcja filmu pt. „Po - llin”, reż. J. Dylewska, czas 82 min.

Sobota 11 września 2010 r.

Godz. 9⁰⁰ – 10³⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Otwarcie wystawy „na Bugu we Włodawie” połączone z prezentacją multimedialną o walorach przyrodniczych terenów nadbużańskich.

Godz. 9³⁰ – 10³⁰ (Plac synagogałny – namiot) – Przedstawienie teatralne dla dzieci pt.: „Baśń o przyjaźni” wg Lwa Tołstoja – Teatr GONG z Warszawy.

Godz. 11⁰⁰ – 12⁰⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Koncert Muzyki Cerkiewnej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” z Białorusi.

Godz. 12¹⁵ – 13⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Promocja najnowszej książki pt. „Prawosławie. Światło ze Wschodu” pod red. prof. dr hab. Krzysztofa Leśniewskiego i innych nowości wydawniczych oraz projekcja filmu pt. „Cud Świętego Ognia w Jerozolimie”.

Godz. 14⁰⁰ – 15⁰⁰ (Plac synagogałny – namiot) – „Syberyjski Bard Zaprasza” – pieśni w wykonaniu Evgena Malinovskiyego.

Godz. 15⁰⁰ – 16⁰⁰ („Dawna” kaplica Parafii NSJ) – Świat fotografii Dariusza Hankiewicza:

• prezentacja w fotoplastikonie „Znaki i symbole w trzech kulturach”,

• prezentacja multimedialna „Krzyże poleskie”.

Godz. 15³⁰ – 16³⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Recital Haliny Kunickiej i Czesława Majewskiego pt. „Świat nie jest taki zły”.

Godz. 17⁰⁰ – 17⁴⁵ (Plac synagogałny – namiot) – „Wszystkie narody, klaskajcie w dłonie! Wykrzykujcie Bogu głosem radosnym” – koncert ChDK Gospel Choir z Chelma.

Godz. 18⁰⁰ – 19⁰⁰ (Muzeum – wielka synagoga) – „Pascha muzyczna” – koncert piosenek żydowskich w wykonaniu Katarzyny Zielińskiej i Katarzyny Jamróz.

Godz. 19⁰⁰ – 21³⁰ (Kino WDK) – Projekcja filmu pt. „Mroczna Argentyna”, reż. Ch. Hampton, czas 107 min.

Niedziela 12 września 2010 r.

Godz. 8⁰⁰ – 16⁰⁰ (Klasztor oo. Paulinów) – Zwiedzanie klasztoru oo. Paulinów.

Godz. 9⁰⁰ – 10⁰⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Msza św. – oprawa muzyczna liturgii w wykonaniu Chóru „Fletnia Pana” oraz podsumowanie warsztatów śpiewu prawosławnego prowadzonych przez Włodzimierza Wołoszuka.

Godz. 9⁰⁰ – 11⁰⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Msza Święta z oprawą muzyczną liturgii śpiewanej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” połączona z ofiarowaniem przez społeczność włodawską Parafii Prawosławnej we Włodawie Ikony Męczenników Chelmskich i Podlaskich oraz występem Męskiego Zespołu Wokalnego „KAİROS”.

Godz. 10⁰⁰ – 11⁰⁰ (Kino WDK) – Projekcja filmu animowanego dla dzieci pt. „Mojżesz”, czas 40 min.

Godz. 10¹⁵ – 10⁴⁵ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Muzyka trzech kultur – Męski Zespół Wokalny „KAİROS”.

Godz. 11⁰⁰ – 11³⁰ (Cerkiew p.w. Narodzenia NMP) – Koncert muzyki cerkiewnej w wykonaniu Chóru „Fletnia Pana” pod dyr. Włodzimierza Wołoszuka.

Godz. 11⁰⁰ – 11⁴⁵ (Plac synagogałny – namiot) – „Wesołe ziarenka” – nauka i zabawa z programem ZIARNO.

Godz. 11³⁰ – 12⁰⁰ (Klasztor oo. Paulinów) – Otwarcie wystawy „Bogurodzica. Święte wizerunki Wschodu i Zachodu w twórczości Zofii Bator” połączone ze spotkaniem z autorką.

Godz. 12⁰⁰ – 14⁰⁰ (Muzeum – mała synagoga) – Spotkania i warsztaty teatralne – prowadzenie Artur Barciś.

Godz. 14³⁰ – 15³⁰ (Kościół p.w. NSJ) – Koncert Magdy ANIOŁ z zespołem.

Godz. 15³⁰ – 17⁰⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – „Dobrze, że jesteś” – recital s. Anny Bałchan oraz oprawa muzyczna liturgii śpiewanej w trakcie Mszy św. dla młodzieży.

Godz. 17⁰⁰ – 18⁰⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – „Księga Hioba” – recital Stanisławy Celińskiej z towarzyszeniem Tomasza Bajerskiego.

Godz. 19⁰⁰ – 20³⁰ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Piotr Rubik – koncert „The Best of – Największe przeboje” (orkiestra, chór, soliści).

Godz. 20⁴⁵ (Kościół p.w. św. Ludwika) – Festiwalowe Spotkania z Gwiazdami – Piotr Rubik.

Od piątku do niedzieli:

FESTIWALOWE SPOTKANIA Z GWIAZDAMI, BAZAR FESTIWALOWY, „KRAINA SZTUKMISTRZA” – program animacyjny dla dzieci w wykonaniu TEATRU GRY WSTĘPNEJ (malowanie twarzy, balonowe zoo, bańki mydlane, kuglarze, szcudlarze, bicykliści) oraz żywe rzeźby – etudy improwizowane i interakcje z widzami, „ZACZAROWANA ANATEWKA” – koinnata gier i zabaw, prezentacja wystawy poplenerowej „ZNAKI POGRANICZA” – namiot przy Cerkwi p.w. Narodzenia NMP we Włodawie, bannerowy wystrój miasta, karykaturzyści uliczni, „ŚWIAT KRESÓW” – z kolekcji Tomasza Kuby Kozłowskiego, KINO FESTIWALOWE – namiot przy cerkwi (projekcja filmów o tematyce prawosławnej, kresowej i festiwalowej), prezentacja wystawy pokonkursowej III Międzyokręgowego Konkursu Wschodniego Pogranicza „PISANIE IKON. WŁODAWA 2010” – Cerkiew p.w. Narodzenia NMP we Włodawie, WARSZTATY ŚPIEWU PRAWOSŁAWNEGO.

bard syberyjski merzy

ki z migdałami" to spektakl muzyczny, śpiewany w jidysz i polskich przekładach Roberta Stillera.

Festiwalowy piątek tradycyjnie zamknie koncert muzyki klezmerskiej. W związku z tym, że na włodawskiej scenie prezentowały się już niemal wszystkie liczące się w kraju formacje klezmerskie, tym razem organizatorzy zaprosili węgierski zespół Veszprém Klezmer Band. Ten kwartet wykonuje muzykę instrumentalną węgierskich Żydów z okolicy Veszprém. Zespół inspirowany jest także muzyką moldawską i wschodnioeuropejską tradycyjną muzyką żydowską. Ponoć usłyszymy melodie, jakich Włodawa jeszcze nie słyszała.

Sobota – śpiew prosto z duszy

W sobotnim programie wyraźnie przebiega nutka, charakterystyczna dla muzyki wschodniej. Najpierw w koncercie muzyki cerkiewnej wystąpi Męski Zespół Wokalny „Ensemble Blagowiest” z Białorusi. Reprezentuje on Białoruski Ekzarhat Moskiewskiego Patriarchatu Białoruskiego Prawosławnej Cerkwi. Powstał w 2008 roku po błogosławieństwie Jego Ekscelencji Najprzewielebniejszego Filaretu Metropolity Mińskiego i Słuckiego, Egzarchy Białorusi. Od tamtego czasu święci triumfy na kolejnych festiwalach muzyki sakralnej.

Tego też dnia na swój koncert zaprosi nas syberyjski bard Evgen Malinowski. Ten aktor teatralny i filmowy, scenarzysta, reżyser i muzyk śpiewa po rosyjsku i po polsku. Najchętniej sięga do repertuaru Włodzimierza Wysokiego, Aleksandra Rozenbauma i Bulata Okudżawy. Jego interpretacje są niezwykle emocjonalne, a osobowość artysty gwarantuje niepowtarzalną atmosferę podczas koncertów. Ci, którzy już go słyszeli, twierdzą, że jego głos płynie prosto z duszy.

W sobotę wschodnim akcentem będzie także promocja książki „Prawosławie. Światło ze Wschodu” pod redakcją prof. Krzysztofa Leśniewskiego, kierownika Katedry Teologii Prawosławnej Instytutu Ekumenicznego KUL oraz Grzegorza Jacka Pelicy „Kościół Prawosławny w Województwie Lubelskim (1918–1939)”. Kolejny promowany przy tej okazji tytuł to „Ślady zapomnianego piękna. Włodawa i okolice”.

Również tego dnia organizatorzy nie zapomnieli o dzieciach. To do nich będzie adresowane przedstawienie teatralne „Baśń o przyjaźni” wg Lwa Tołstoja. Przedstawi je warszawski Teatr Gong. Rozśpiewani aktorzy, posil-

kując się kukielkami, będą uczyć młodych widzów odróżniać dobro od zła, przyjaźń od fałszu i podstęp. Z kolei dorosłych na pewno zelektryzuje zapowiedź recitalu Haliny Kunickiej, której będzie towarzyszył Czesław Majewski. Swoimi piosenkami artystka będzie chciała nam udowodnić, że... „Świat nie jest taki zły”.

Także w sobotę zobaczymy i usłyszymy jeszcze dwie inne warszawskie artystki, których specjalnie przedstawić nie trzeba, Katarzyna Zielińska i Jamróz. Wystąpią w koncercie piosenek żydowskich, zatytułowanym „Pascha muzyczna”. A między oboma tymi koncertami zaprezentuje się młodzież ChDK Gospel Choir z Chelma pod dyktando Magdaleny Sionkowskiej.

Niedziela – „Niech mówią, że to nie jest miłość”

Jak na świąteczny dzień przystało festiwal znajdzie swoją kontynuację w ramach mszy świętych w kościele pw. Najświętszego Serca Jezusowego i równolegle w cerkwi pw. Narodzenia Najświętszej Maryi Panny. W kościele muzyczną oprawę liturgii organizatorzy powierzyli miejscowemu Chórowi „Fletnia Pana” pod dyktando Włodzimierza Wołoszuka, który też podczas festiwalu poprowadzi warsztaty muzyki cerkiewnej. Z kolei w cerkwi wystąpi Ensemble Blagowiest oraz znany już włodawianom Męski Zespół Wokalny „KAİROS”. To jedyna w naszym kraju formacja, która w swoim repertuarze prezentuje śpiewy cerkiewne, ale też fragmenty liturgii ormiańskiej, gruzińskiej i greckiej.

Już po nabożeństwach uczestnicy festiwalu będą mogli wziąć udział w warsztatach teatralnych, które poprowadzi Artur Barciś. Będzie także okazja do rozmowy z tym lubianym aktorem.

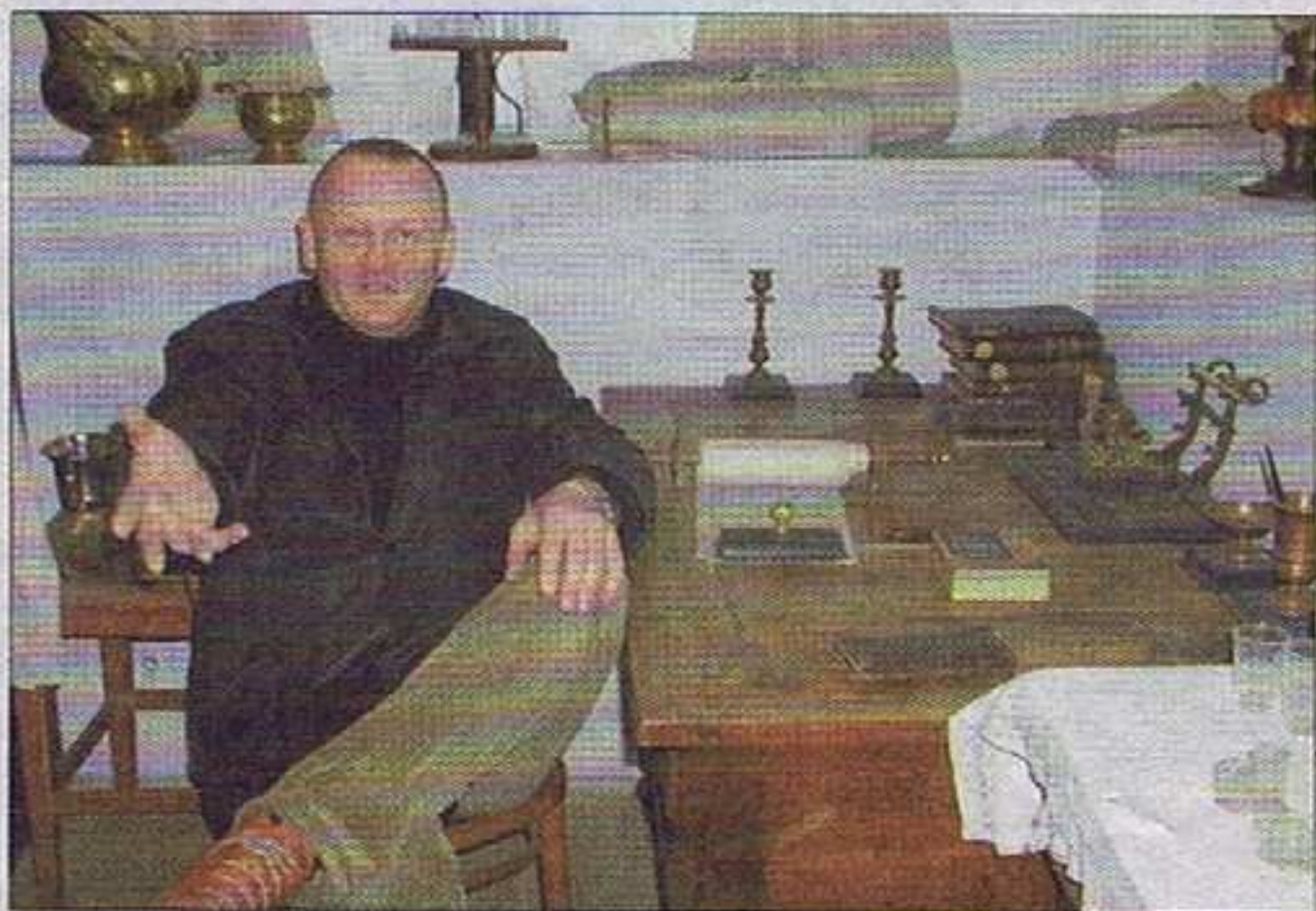
Przed nami także recital Magdy Anioł z zespołem, popularnej wykonawczyni muzyki chrześcijańskiej i siostry Anny Bałchan ze Zgromadzenia Sióstr Marii Niepokalanej, której śpiew i gra na gitarze towarzyszyć będzie także mszy świętej dla młodzieży.

W niedzielę czeka nas także spotkanie ze Stanisławą Celińską i towarzyszącym jej Tomaszem Bajerskim, którzy wystąpią w koncercie „Księga Hioba”. Będzie to poetycki recital oparty na Starym Testamencie w tłumaczeniu Czesława Miłosza, połączony z pieśniami i trenami Jana Kochanowskiego.

A co na koniec? Piotr Rubik z orkiestrą, chórem i solistami. Przypomną największe swoje przeboje. Więcej dodawać nie trzeba.

ROZMOWA z Markiem Bemem, dyrektorem Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego i Festiwalu Trzech Kultur

DLA NAS TO WIDZ JEST NAJWAŻNIEJSZY

● W ubiegłym roku festiwalu nie było. Czy ta dwuletnia przerwa będzie miała wpływ na tegoroczną imprezę? Trochę odpoczęliśmy, nabraliśmy nowych sił i pomysłów?

– Ta przerwa nie miała dla nas praktycznego znaczenia. Zawsze koncentruję się na tym, co tu i teraz. Nie oglądam się wstecz.

● Przed nami już XI edycja festiwalu. Doroczne imprezy mają to do siebie, że z czasem powszednieją i, co najgorsze, tracą widownię. Tymczasem, Festiwal Trzech Kultur wciąż cieszy się niezmienną popularnością i to nie tylko wśród włodawian...

– Myślę, że to efekt naszego stosunku do widza. Dla nas on jest najważniejszy. Szanujemy go i staramy się dostarczyć mu wszelkiego rodzaju przeżyć, prowokować i wzbudzać jego zainteresowanie. Staramy się, aby to, co mu oferujemy, było na najwyższym poziomie. Słowem, wszystko, co dla niego robimy, staramy się wykonywać najlepiej, jak potrafimy.

● Widzowie reprezentują różny poziom, gust czy potrzeby. Czy w ramach

Jednej, choćby trzydniowej, imprezy można wszystkich zadowolić?

– My nie kategorizujemy widzów. Chociaż może zabrzmieć to paradoksalnie, to nikogo na nasz festiwal nie zapraszamy. Przede wszystkim szeroko otwieramy festiwalowe drzwi i nie przyjmujemy do wiadomości, że ktoś może być nieprzygotowany, nieoczytany czy też się na czymś nie zna. Jeśli nie wie, czym jest na przykład mezuz, to my jesteśmy po to, aby mu tego nie wytykać, ale w możliwie najbardziej atrakcyjny i przystępny sposób wyjaśnić. Nikt nie może bać się naszego festiwalu, sądząc, że to dla niego za wysoka półka.

● Obserwując tłumy wypełniające podczas koncertów dosłownie do ostatniego miejsca kościoły, cerkwie czy dawną synagogę, śmiałem twierdzić, że w mieście nikt już nie ma takich zahamowań.

– Mało tego, włodawianie za punkt honoru stawiają sobie uczestnictwo w, jak to podkreślają, ich festiwalu. Po prostu już nie wypada nie pokazać się na najważniejszych koncertach. Dlatego, aby zająć już nie

mówię dobre, ale jakiegokolwiek miejsce, przychodzą do sal koncertowych na godzinę, a nawet dwie, przed imprezą, po czym cierpliwie czekają. To najlepsza i najwierniejsza publiczność, jaką znam.

● Włodawa jest miastem, w którym na ścianach domów próżno szukać antysemitkich napisów czy symboli. Przynajmniej do pewnego stopnia można to zjawisko tłumaczyć efektem festiwalowej edukacji?

– Kiedy przed laty w mieście ktoś obawiał się ścian takim symbolem, w mieście wybuchł niemal skandal. Od tamtego czasu podobnych incydentów we Włodawie już nie było. Charakterystyczne jest i to, że mówiąc o żydowskiej świątyni włodawianie używają sformułowania „nasza synagoga”. A przecież w mieście od lat nie ma już ani jednego Żyda. Myślę, że w dużej mierze za sprawą festiwalu w naszym przypartym do granicznego Bugu miasteczku takie wielkie słowa, jak tolerancja, wielokulturowość czy koegzystencja padły na podatny grunt. Dokładnie o to nam chodziło.

Rozmawiał
Jacek Barczyński

MÓWIA O FESTIWALU

Dorota Mężyk-Gębska,
śpiewaczka i menedżer kultury

► Włodawski festiwal to wielka rzecz w małym mieście. Reprezentuje niezwykle wysoki poziom artystyczny. Każdy kolejny zawsze jest lepszy od poprzedniego. Ta impreza wyróżnia się też niepowtarzalnym klimatem, współtworzonym nie tylko przez artystów, ale i widownię. A sami artyści bardzo cenią sobie tę imprezę i wcale nie muszą ich namawiać, aby pokazali się we Włodawie. Jedynie, czego im brakuje, to solidnych recenzji w mediach po koncertach. ●

Piotr Czyż, archiwista

► Byłem jeszcze licealistą, kiedy jako wolontariusz pracowałem przy urządzaniu festiwalowych wystaw. Pomagałem też w warsztatach iluminatorstwa. Nikt mnie do tego nie musiał namawiać. Sam chciałem. Festiwal Trzech Kultur zawsze mi imponował. Otwierał okno na bardziej kolorowy i bogatszy świat. Pozwalał także otrzeć się u ludzi, o których tylko się słyszało, bądź znało jedynie z telewizji. Warto podkreślić i to, że z naszego grona wolontariuszy wszyscy skończyli już bądź kończą wyższe studia. ●

Małgorzata Lipska, studentka hebraistyki

► Dwukrotnie pracowałam przy organizacji festiwalu jako wolontariuszka, a kiedy nie miałam zajęć, byłam biernym, za to wiernym widzem. Ten festiwal otworzył mi oczy na kulturę żydowską. Zaczęłam słuchać muzyki klezmerskiej i dużo czytać na temat historii i kultury polskich Żydów. I tak znalazłam się na hebraistyce. W podobny sposób moja młodsza koleżanka w tym roku rozpoczęła naukę na Judaistyce. Cieszę się z wybranego kierunku studiów. Po czwartym roku zrobiłam sobie przerwę na roczne stypendium w Tel Awiwie. Zaprosił mnie tam Izraelski MSZ. Chcę się skupić na badaniach tamtejszego społecznego teatru alternatywnego. ● (BAR)

WŁODAWA Na Festiwalu Trzech Kultur po prostu trzeba być

ZAPROSZENIE DO MAGICZNEGO MIASTA

Przed nami, po dwóch latach przerwy, XI Festiwal Trzech Kultur. Zapowiada się, podobnie jak w latach ubiegłych, wydarzenie artystyczne o randze ponadregionalnej. Będą wernisaże, projekcje filmów, warsztaty teatralne i plastyczne oraz koncerty i spotkania z udziałem gwiazd pierwszej wielkości.

Organizatorzy z Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego wyznaczili swój festiwal na 10-12 września. Wśród sympatyków tej imprezy są tacy, którzy zaawansują sprawdzają jej termin, aby zarezerwować sobie na tę okazję urlop. Przyjeżdżają do Włodawy z najdalszych zakątków kraju i zawsze wyjeżdżają zbudowani rozmachem, klimatem i oryginalnością włodawskiego festiwalu.

— To jeden z dowodów na to, że Włodawa, w której przez wieki ogniskowały się wpływy kultur katolickiej, rusińskiej i żydowskiej to miejsce magiczne — mówi Marek Bem, autor scenariusza i dyrektor festiwalu. — Wystarczy pełnymi garściami czerpać z tej tradycji, aby nie tylko wskrzeszać przeszłość, ale też kreować takie współczesne wartości jak tolerancja, ekumenizm czy wzajemne zrozumienie.

Z założenia każdy z festiwali miał swój motyw przewodni. Tym razem intencją organizatorów jest, aby odpowiedzieć o znakach-wyrazach właściwych dla religii katolickiej i żydowskiej. Takich jak krzyż, mezuzah czy tefilin.

Wielokulturowość Włodawy znaczą trzy świątynie

Festiwal Trzech Kultur we Włodawie bez względu na dominujący motyw, niezmiennie zachowuje swoją oryginalną specyfikę. W czasie trzech dni jego trwania zacierają się różnice pomiędzy wykonawcami a publicznością. Za sprawą niepowtarzalnej atmosfery i magii miejsca bywa że role te

się odwracają i to ci, do których impreza jest adresowana, grają w niej pierwsze skrzypce.

Bywa też że granica pomiędzy wykonawcami a publicznością zacierają się i w sensie dosłownym. Na przykład w zatłoczonej do ostatniego miejsca sali Wielkiej Synagogi widowiska niemal wchodzi artystom na głowy. I, o dziwo, jednym i drugim to nie przeszkadza. Ci, dla których zabrakło siedzącego miejsca, podpierają zabytkowe ściany i kolumny bądź znajdują sobie kącik na podłodze przed samą sceną. Nie szkodzi, że przepychają się pomiędzy nimi operatorzy telewizyjnych kamer i fotoreporterzy. Liczy się to, co się dzieje na scenie i nic więcej...

Na tym festiwalu po prostu trzeba być. Gdzie się w te trzy dni we Włodawie obejrzymy, tam damy się wciągnąć w trzy kultury, które przecież i tak składają się w jedną.

Jacek Barczyński

Festiwal Trzech Kultur wychodzi z sal na ulice

Symbol Festiwalu Trzech Kultur

Trzy korony z jednego pnia

Logo Festiwalu Trzech Kultur to stylizowane drzewko, którego trzy różnokolorowe korony wyrastają z jednego pnia. Każda z nich zamknięta jest w kształt kolejno jasnozielonego, ciemnozielonego i niebieskiego liścia. W tej formie liście te symbolizują jedność kultury, która ukształtowała się w wyniku przenikania się trzech różnych religii. Festiwalowe drzewko jest już rozpoznawalne nie tylko przez

włodawian, uczestników festiwalu i tamtejszych muzealników. Trafiało ono także do turystycznych przewodników, folderów i portali promujących Włodawę, a wraz z nimi do szerokiego kręgu odbiorców w kraju i za granicą. Dlatego też pracownicy Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego mają prawo uważać, że ich festiwal skutecznie do tej promocji się przyczynił. (BAR)

Teatr żydowski, i węgierscy klez

Kto nie może przyjechać do Włodawy na cały festiwal, warto, by wyrwał się choć na jeden dzień. Który? Przy bogactwie tegorocznej oferty programowej decyzja może być trudna. Niezdecydowanym podpowiadamy, co organizatorzy zaplanowali na każdy z festiwalowych dni.

Piątek – żydowski taniec z Michałem Pirógiem

Tradycyjnie motywem przewodnim festiwalowego piątku ma być kultura żydowska. Na początek zobaczymy filmowy obraz z Audrey Tautou w roli głównej „Bóg jest wielki, a ja mała”. To opowieść o 20-letniej Michele, która po zerwaniu z chłopakiem i poddaniu się aborcji wiąże się z żydowskim weterynarzem i przyjmuje jego wiarę. Rzecz w tym, że wcześniej była już zagorzałą katoliczką, a następnie powtarzającą mantry buddystką. Trzeba obejrzeć ten film, aby dowiedzieć się, czy kolejna wiara pozwoli Michele odnaleźć siebie...

Tego też dnia bezpośrednim nawiązaniem do głównego motywu tegorocznej imprezy będzie otwarcie wystawy „Znaki przypomnienia”. Chodzi o znaki, które mają przypominać o Bogu i jego prawie. Kolejna wystawa to „Czas na pamięć. Żydzi w malarstwie i rzeźbie Janusza Wolińskiego”.

W piątkowe popołudnie grata dla miłośników tańca będzie spotkanie z kojarzonym przede wszystkim z telewizyjnym show „You Can Dance” Michałem Pirógiem. Ten showman, aktor i reżyser jest przede wszystkim doświadczonym tancerzem i nauczycielem tańca. We Włodawie poprowadzi warsztaty tańca żydowskiego. Oczywiście, każdy, kto ma chociaż odrobinę talentu, może z tej okazji skorzystać.

Pierwszego dnia festiwalu swoje pięć minut będą miały nawet przedszkolaki. Zaprzyjaźniona z organizatorami Laura Łącz z ich udziałem przygotowała sympatyczny spektakl własnego autorstwa „Kraina Niby-Niby”. Oczywiście, zobaczymy w nim także tę znaną i piękną aktorkę Teatru Polskiego. Specjalnym gościem, z kolei z Teatru Żydowskiego, który jako jedyny na świecie wystawia sztuki w języku jidysz, będą D. Salomon, M. Węgrowski i T. Wronka. W tym składzie zawiązali kabaret i będą nas bawić tradycyjnym humorem żydowskim, tak jak robili to już w całej niemal Europie, USA i Ameryce Południowej. Swoim występem podgrzeją także atmosferę przed koncertem pieśni żydowskich pt. „Rozdymki z migdałami” w wykonaniu Niny Stiller z zespołem.

Przedsmak tegoroczного Festiwalu Trzech Kultur da nam już czwartkowy spektakl Grupy Rafała Kmity, dobrze znanej już włodawskiej publiczności. Tym razem pokaże się w dynamicznym, rozśpiewanym widowisku „Wszystcyśmy z jednego pnia”. A później, od piątku do niedzieli, zgodnie z wykładnią Hitchcocka ma być jeszcze dynamiczniej, bardziej bogato i coraz ciekawiej

Katarzyna Zielińska

Michał Piróg

Evgen Malinowski

Laura Łącz

Veszprém Klezmer Band

Ta piosenkarka, aktorka, tancerka z równym powodzeniem występuje na scenie teatralnej, estradzie, jak i w filmach. Ponadto, reżyseruje własne recitale, pisze scenariusze i układa do nich choreografię. Korzysta z dorobku polskich twórców, jak i z repertuaru francuskiego, niemieckiego oraz z przebogaty pokładów kultury żydowskiej, która w ostatnim czasie nią zafascynowała. Śpiewa w języku polskim, jidysz, hebrajskim, aramejskim i dialekcie jemenickim. A jej „Rozdymki z migdałami” w wykonaniu Niny Stiller z zespołem.

Supertydzień nr 20(444) z 17-23.05.2010

Festiwal Trzech Kultur

sarzem będzie Małgorzata Podlewska-Bem.

Każdego dnia festiwalu odbywać się będą koncerty. Wystąpią m.in. węgierska grupa Veszpremer Klezmer Band, Ensemble Błagowiest z Mińska na Białorusi, Jewgienij Malinowski i wielu innych znanych i mniej znanych artystów. Wśród atrakcji planowane są też warsztaty tańca żydowskiego i spotkania teatralne.

- Zaplanowaliśmy również projekcje czterech fil-

mów: „Polin”, „Mojżesz” - dla dzieci, „Bóg jest wielki, a ja malutka” oraz „Mroczna Argentyna”. Zaden z tych filmów nie jest przypadkowy, wiąże się z akcentem Trzech Kultur i co ważne jest repertuarem współczesnym a nie odtwarzanym - podkreśla Marek Bem.

Na rynku pojawią się też wielkie fotografie i monitory z wyświetlanymi filmami.

- Szlakiem Trzech Kultur będzie ciągnęła się wystawa pod hasłem „Świat kresów”. Zaplanowaliśmy również poplenerową wystawę „Znaki pogranicza”. Na tym szlaku przez trzy dni będzie rozbrzmiewała muzyka, a na jednym z monitorów bez przerwy będą puszczane filmy o kresach. W Małej Synagodze chcemy zorganizować spotkania z artystami, aby każdy mógł z nimi porozmawiać, wziąć autograf. W tym roku wracamy także do zwiedzania pomieszczeń Klasztoru Ojców Paulinów - wylicza dyrektor muzeum.

XI Festiwal Trzech Kultur realizowany jest w ramach projektu „Program promocji walorów kulturowych i turystycznych Włodawy - Miasta Trzech Granic i Trzech Kultur” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013. Realizatorem projektu jest miasto Włodawa. TWA

Piotr Rubik wraz ze swoją orkiestrą, Katarzyna Zielińska, Katarzyna Jamróz, Nina Stiller, oglądany w programie „You Can Dance - po prostu tańcz” Michał Piróg, Laura Łącz, Magda Anioł z zespołem, Halina Kunicka, Czesław Majewski, Stanisława Celińska, Tomasz Bajerski oraz Artur Barciś to tylko niektóre gwiazdy tegorocznego XI Festiwalu Trzech Kultur, który odbędzie się w dniach 10-12 września we Włodawie.

- Każdy festiwal miał przesłanie dla widza, uczestnika festiwalu. Nie inaczej będzie i w tym roku. Ale ten festiwal będzie bardzo specyficzny, bo przedstawi nową formę działalności muzealnej związanej z wielokulturowością tego regionu. Dlatego tegorocznym przesłaniem jest „Znak”. Należy jednak dodać, że już sam festiwal jest znakiem pewnych potrzeb i zachowań - mówi Marek Bem, dyrektor Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego we Włodawie.

Hasło przewodnie będą eksponowały w budynku administracyjnym muzeum tzw. „Znaki przypomnienia” (Krzyż, Mezuz, wszystkie symbole przynależne do trzech kultur), a także wystawy, m.in. „Znak” oraz „Krzyże Polskie” Dariusza Hankiewicza, „Czas na pamięć” - malarstwo i rzeźba Janusza Wolińskiego poświęcone tradycji kultury żydowskiej i „Na Bugu we Włodawie”, której komi-

Gwiazdy zjadą do Włodawy

Trzy religie: chrześcijańska, prawosławna i żydowska. I trzy kultury. Dzięki ich przenikaniu Włodawa zawdzięcza swój niepowtarzalny klimat. Atmosferę tego niezwykłego miejsca utrwała organizowany od lat Festiwal Trzech Kultur.

W czasie trzech dni festiwalowych trwa dialog kultur, który łączy, fascynuje i inspiruje. Do miasteczka przyjeżdżają znani artyści, tu odbywają się koncerty i spektakle. W tym roku festiwal rozpocznie się 9 września spektaklem teatralnym „Wszyscyśmy z jednego szynela” w wykonaniu krakowskiej Grupy Rafała Kmity.

Program festiwalu:

10 WRZEŚNIA

godz. 8 – 9.40 (kino WDK) – projekcja filmu pt. „Bóg jest wielki, a ja malutka”, reż. P. Bailly.

godz. 10 – 11 (muzeum-budynek administracyjny) – otwarcie wystawy „Znaki przypomnienia”.

godz. 11 – 13 (muzeum-mała synagoga) – konkurs historyczny dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych „Z dziejów mojej miejscowości i regionu na 200-lecie powiatu włodawskiego”.

godz. 11.30 – 12 (muzeum-wielka synagoga) – otwarcie wystawy „Czas na pamięć. Żydzi w malarstwie i rzeźbie Janusza Wolińskiego”.

godz. 13 – 14 (plac synagogałny-namiot) – warsztaty tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.

godz. 13 – 14 (muzeum-mała synagoga) – „Kraina Niby-Niby” – spektakl teatralny Laury Łącz z udziałem przed-szkołaków.

godz. 14.30 – 15.30 (plac synagogałny-namiot) – Kabaret żydowski – D. Salamon, M. Węgrowski, H. Reifer, T. Wrońska – Teatr Żydowski z Warszawy.

godz. 16.30 – 17.30 (plac synagogałny-namiot) – warsztaty tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.

godz. 18 – 19.30 (muzeum-wielka synagoga) – koncert pieśni żydowskich pt. „Rodzynki z migdałami” w wykonaniu Niny Stiller z zespołem.

godz. 20 – 21.30 (muzeum-wielka synagoga) – koncert muzyki klezmerskiej w wykonaniu Veszpremer Klezmer Band (Węgry).

godz. 21.30 – 23 (plac synagogałny-namiot) – projekcja filmu pt. „Po-lin”, reż. J. Dylewska.

11 WRZEŚNIA

godz. 9 – 10.30 (muzeum – mała synagoga) – otwarcie wystawy „na Bugu we Włodawie” połączone z prezentacją multimedialną o walorach przyrodniczych terenów nadbużańskich.

godz. 9.30 – 10.30 (plac synagogał-

ny-namiot) – przedstawienie teatralne dla dzieci pt. „Baśń o przyjaźni” wg Lwa Tolstoja – Teatr GONG z Warszawy.

godz. 11 – 12 (cerkiew pw. Narodzenia NMP) – koncert muzyki cerkiewnej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” z Białorusi.

godz. 12.15 – 13 (muzeum-mała synagoga) – promocja najnowszej książki „Prawosławie. Światło ze Wschodu” pod red. prof. dr hab. Krzysztofa Leśniewskiego i innych nowości wydawniczych oraz projekcja filmu pt. „Cud Świętego Ognia w Jerozolimie”.

godz. 14 – 15 (plac synagogałny-namiot) – „Syberyjski Bard zaprasza” – pieśni w wykonaniu Evgena Malinovskijego.

godz. 15 – 16 („Dawna” kaplica parafii NSJ) – Świat fotografii Dariusza Hankiewiczza:

- prezentacja w fotoplastikonie „Znaki i symbole w trzech kulturach”,

- prezentacja multimedialna „Krzyże poleskie”.

godz. 15.30 – 16.30 (kościół pw. NSJ) – recital Haliny Kunickiej i Czesława Majewskiego pt. „Świat nie jest taki zły”.

godz. 17 – 17.45 (plac synagogałny-namiot) – „Wszystkie narody, klaskajcie w dłonie! Wykrzykujcie Bogu głosem radosnym” – koncert ChDK Gospel Choir z Chełma.

godz. 18 – 19 (muzeum-wielka sy-

nagoga) – „Pascha muzyczna” – koncert piosenek żydowskich w wykonaniu Katarzyny Zielińskiej i Katarzyny Jamróz.

godz. 19 – 21.30 (kino WDK) – projekcja filmu pt. „Mroczna Argentyna”, reż. Ch. Hampton.

12 WRZEŚNIA

godz. 8 – 16 (klasztór oo. Paulinów) – zwiedzanie klasztoru oo. Paulinów.

godz. 9 – 10 (kościół pw. NSJ) – msza św. – oprawa muzyczna liturgii w wykonaniu chóru „Fletnia Pana” oraz podsumowanie warsztatów śpiewu prawosławnego prowadzonych przez Włodzimierza Wołoszuka.

godz. 9 – 11 (cerkiew pw. Narodzenia NMP) – msza święta z oprawą muzyczną liturgii śpiewanej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” połączona z ofiarowaniem przez społeczność włodawską parafii prawosławnej we Włodawie Ikony Męczenników Chełmskich i Podlaskich oraz występem Męskiego Zespołu Wokalnego „KAIROS”.

godz. 10 – 11 (kino WDK) – projekcja filmu animowanego dla dzieci pt. „Mojżesz”.

godz. 10.15 – 10.45 (kościół pw. św. Ludwika) – Muzyka trzech kultur – Męski Zespół Wokalny „Kairos”.

godz. 11 – 11.30 (cerkiew pw. Narodzenia NMP) – Koncert muzyki cerkiewnej w wykonaniu Chóru

„Fletnia Pana” pod dyr. Włodzimierza Wołoszuka.

godz. 11 – 11.45 (plac synagogałny-namiot) – „Wesołe ziarenka” – nauka i zabawa z programem Ziarno.

godz. 11.30 – 12 (klasztór oo. Paulinów) – otwarcie wystawy „Bogurodzica. Święte wizerunki Wschodu i Zachodu w twórczości Zofii Bator” połączone ze spotkaniem z autorką.

godz. 12 – 14 (muzeum-mała synagoga) – spotkania i warsztaty teatralne – prowadzenie Artur Barciś.

godz. 14.30 – 15.30 (kościół pw. NSJ) – Koncert Magdy Anioł z zespołem.

godz. 15.30 – 17 (kościół pw. św. Ludwika) – „Dobrze, że jesteś” – recital s. Anny Bałchan oraz oprawa muzyczna liturgii śpiewanej w trakcie mszy św. dla młodzieży.

godz. 17 – 18 (kościół pw. św. Ludwika) – „Księga Hioba” – recital Stanisławy Celińskiej z towarzyszeniem Tomasza Bajerskiego.

godz. 19 – 20.30 (kościół pw. św. Ludwika) – Piotr Rubik – koncert „The Best of - Największe przeboje” (orkiestra, chór, soliści).

godz. 20.45 (kościół pw. św. Ludwika) – Festiwalowe Spotkania z Gwiazdami – Piotr Rubik.

Od piątku do niedzieli odbywać się będą też festiwalowe spotkania z gwiazdami, bazar festiwalowy oraz wiele innych atrakcji.

AN

Supertytuł nr 30(454) z 26.07 - 1.08.2010

3/1

Cz. 1

Festiwal Trzech Kultur

Jedna z najważniejszych włodawskich imprez kulturalnych - Festiwal Trzech Kultur - rozpocznie się w czwartek, 9 września. Program zapowiada się niezwykle interesująco. Na prośbę Czytelników zamieszczamy go w całości. Organizatorem Festiwalu jest Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego we Włodawie.

str. 7

Nowy Tydzień nr 33 (256) z 16-22.08.2010

Nowy Tydzień cz. 1

nr 36(259)

6 - 12 września 2010 r.

ISSN 1895-2992

Nr 1

W czwartek rusza Festiwal Trzech Kultur

Jedna z najważniejszych włodawskich imprez kulturalnych - Festiwal Trzech Kultur - rozpocznie się w czwartek, 9 września. Program zapowiada się niezwykle interesująco.

str. 16

Trzy kultury zapraszają do Włodawy

Za niespełna dwa tygodnie, 10-12 września, we Włodawie odbędzie się XI Festiwal Trzech Kultur. Program imprezy zapowiada się imponująco. Nie zabraknie gwiazd polskiej sceny muzycznej, teatralnej i filmowej. Wystąpią m.in. **Piotr Rubik** wraz z orkiestrą, **Katarzyna Zielińska**, **Katarzyna Jamróz**, **Nina Stiller**, **Michał Piróg**, **Laura Łącz**, **Magda Anioł** z zespołem, **Halina Kunicka**, **Czesław Majewski**, **Stanisława Celińska**, **Tomasz Bajerski**, **Artur Barciś**.

Festiwal po raz pierwszy odbył się w 1995 roku. Do Włodawy ściągęły tłumy widzów z Polski i zagranicy zainteresowanych kulturą żydowską, prawosławną i katolicką. Mimo tego sukcesu, drugi festiwal zorganizowano dopiero cztery lata później. Od tamtej pory miał być imprezą cykliczną, ale dwukrotnie się nie odbył. Imprezy nie było m.in. rok temu, ponieważ organizatorom zabrakło pieniędzy. Ale w tym roku atrakcji ma być co nie miara.

XI edycja przedstawi nową formę działalności muzealnej związanej z wielokulturowością regionu włodawskiego. Dlatego tegorocznym przesłaniem jest „Znak”. Konwencja festiwalu pozostanie niezmieniona. Piątek poświęcony kulturze żydowskiej, sobota cerkiewnej, zaś niedziela katolickiej. Hasło przewodnie będą eksponowały w budynku administracyjnym muzeum tzw. „Znaki przypomnienia” (Krzyż, Mezuzah i inne symbole przynależne do trzech kultur) oraz wystawy fotograficzne „Znak” i „Krzyże Polskie” **Dariusza Hankiewicza**, „Czas na pamięć” **Janusza Wolińskiego**, „Na Bugu we Włodawie”, której komisarzem jest **Małgorzata Podlewska-Bem**, a także „Matka Boska w świątecznej sukience”.

W piątek wystąpi **Nina Stiller** oraz węgierska grupa **Veszpremer Klezmer Band**.

Sobota będzie dniem muzyki cerkiewnej. Wystąpi Ensemble Błagowiest z Mińska na Białorusi. W podobnej konwencji wschodnich klimatów zaśpiewa **Jewgienij Malinowski**. Tuż po nim wystąpią: **Katarzyna Zielińska** i **Katarzyna Jamróz**. Wraz z zespołem wystąpi **Magda Anioł**. Podczas koncertu pod hasłem „Świat nie jest taki zły” zaśpiewają: **Halina Kunicka** oraz **Czesław Majewski**. W niedzielę, zarówno w cerkwi, jak i w kościele Paulinów we Włodawie wystąpi męski zespół wokalny „Chór Kairos”. Podczas mszy świętej z młodzieżą zaśpiewa siostra zakonna **Anna Balchan**. Po niej recital o Księdze Hioba zaprezentują **Stanisława Celińska** i **Tomasz Bajerski**. Na koniec festiwalu „Santo Subito” wystąpi **Piotr Rubik** z orkiestrą, chórem i solistami. Ale to nie wszystkie atrakcje, jakie już za kilka dni czekają na uczestników Festiwalu Trzech Kultur. Warsztaty tańca żydowskiego poprowadzi, znany z You Can Dance, **Michał Piróg**. **Laura Łącz** przygotuje z przedszkolakami interaktywną sztukę teatralną, zaś spotkania teatralne poprowadzi **Artur Barciś**. Teatr Polski z Bielska Białej zaprezentuje

sztukę pod tytułem „Żyd”. Ksiądz **Jerzy Szurbak** poprowadzi warsztaty z działającym przy kościele Najświętszego Serca Jezusowego we Włodawie chórem „Fletnia Pana”. Do Włodawy przyjedzie również program „Ziarno” i teatr dla dzieci z Warszawy. Będą filmy: „Polin” i „Mojżesz” - dla dzieci, „Bóg jest wielki, a ja malutka” oraz „Mroczna Argentyna”. Na rynku pojawią się wielkie fotografie i monitory, na których wyświetlane będą filmy, m.in. o kresach. Szlakiem Trzech Kultur będzie ciągnęła się wystawa „Świat kresów” i przez trzy dni rozbrzmiewać ma muzyka. W programie jest również poplenerowa wystawa „Znaki pogranicza”.

XI Festiwal Trzech Kultur realizowany jest w ramach projektu „Program promocji walorów kulturowych i turystycznych Włodawy – Miasta Trzech Granic i Trzech Kultur” współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013. Realizatorem projektu jest miasto Włodawa.

TWA

Super Tydzień nr 35 (459) z 30.08-5.09.2010

Trzy kultury w jednym mieście

Były dwa lata przerwy, ale przed nami kolejny, XI Festiwal Trzech Kultur we Włodawie. Impreza potrwa od jutra do niedzieli. Będzie, podobnie jak w latach ubiegłych, wydarzeniem artystycznym o randze ponadregionalnej. W planach są wernisaże, projekcje filmowe, warsztaty teatralne i plastyczne oraz koncerty i spotkania z udziałem gwiazd.

Każdy z dotychczasowych festiwali miał swój motyw przewodni.

Tym razem intencją organizatorów, czyli Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-

Włodawskiego jest, aby odpowiedzieć o znakach-wyróżnikach właściwych dla religii katolickiej i żydowskiej.

Program jest tak bogaty, że każdy znajdzie coś dla siebie. (BAR)

szczerzowski program na
www.dziennikwschodni.pl

FOT. JACEK BARCZYŃSKI/ARCHIWUM

Gdzie się w te trzy dni we Włodawie obejrzymy, tam damy się wciągnąć w trzy kultury, które i tak składają się w jedną

Nowy Tydzień nr 37(260) z 13-19.09.2010

Turystyczne wyróżnienia

(7 września) Gmina Woła Uhurska, Miasto Włodawa, Festiwal Trzech Kultur, Punkt Informacji Turystycznej we Włodawie, Karczma Poleska w Kołaczach oraz powiatowe Centrum Promocji i Rozwoju Polesia Zachodniego zostały wyróżnione podczas tegorocznej VII edycji konkursu „Perły i Perełki Lubelszczyzny” Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubelskiego, Radia Lublin i Kuriera Lubelskiego.

Podczas Lubelskiej Gali Turystycznej ogłoszono wyniki konkursu na najpiękniejsze miejsca naszego regionu, najpopularniejsze miejscowości, najciekawsze projekty wzbogacające ofertę turystyczną.

Zwycięzcą zostało Muzeum Zamojskich w Kozłowie. Kapituła uhonorowała Perełką Lubelszczyzny Muzeum Czartoryskich w Puławach. Wyróżnienia otrzymały też festiwal Trzech Kultur we Włodawie i Monaster w Jablecznej.

Wicestarosta włodawski **Wiesław Holaczuk** tak podsumował wyniki i udział reprezentantów powiatu włodawskiego w konkursie: - Cieszą kolejne wyróżnienia

naszych atrakcji turystycznych. Jeszcze kilka lat temu podczas takich uroczystości ta część Lubelszczyzny była pomijana. Myślę, że w następnych latach osiągniemy najwyższe laury. Mamy ogromny potencjał i wspólnie z samorządami gminnymi inwestujemy w promocję naszych atrakcji. Zmienia się też nastawienie mediów, które współpracują przy organizacji tego typu konkursów. Wystarczy, że pojawią się na naszym terenie i już się zakochują w nim.

W radiowym plebiscycie na „Turystyczną perłę Lubelszczyzny 2010” zwyciężył Hrubieszów. Na drugim miejscu znalazł się Zwierzyniec, trzecie miejsce zajął Wojciechów. Wśród nominowanych były Woła Uhurska i miasto Włodawa.

Podczas Gali wręczono również certyfikaty Polskiego Systemu Informacji Turystycznej. Otrzymały je m.in. Punkt Informacji Turystycznej we Włodawie (dwie gwiazdki) i Centrum Promocji i Rozwoju Polesia Zachodniego (jedna gwiazdka). Certyfikaty przyznano do 31 marca 2011 r.

Wręczono również nagrody na Najlepszego Produktu Turystycznego Województwa Lubelskiego zorganizowany przez Lubelski Regionalny Ośrodek Turystyczny. Wśród wyróżnionych znalazł się Jarmark Holeński, a nagrodę odbierała Alina Karabowicz. (re)

Wydanie specjalne cz. 2

Włodawa, 10-12 września. Michał Piróg poprowadzi warsztaty tańca żydowskiego. Zaśpiewa Kairos

Festiwal wielokulturowy

Piątek 10 września

Godz. 8.00–9.40 (kino WDK) – Projektacja filmu pt. „Bóg jest wielki, a ja mała”.

Godz. 10.00–11.00 (Muzeum – budynek administracyjny) – Otwarcie wystawy „Znaki przypomnienia”.

Godz. 11.00–13.00 (Muzeum – mała synagoga) – Konkurs historyczny dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych „Z dziejów mojej miejscowości i regionu na 200-lecie powiatu włodawskiego”.

Godz. 11.30–12.00 (Muzeum – wielka synagoga) – Otwarcie wystawy „Czas na pamięć. Żydzi w malarstwie i rzeźbie Janusza Wolińskiego”.

Godz. 13.00–14.00 (plac synagoga) – Warsztaty tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.

Godz. 13.00–14.00 (Muzeum – mała synagoga) – „Kraina Niby-Niby” – spektakl teatralny Laury Łącz z udziałem przedszkolaków.

Godz. 14.30–15.30 (plac synagoga) – Kabaret żydowski: Dorota Salomon, Marek Węgrowski, Henryk Reifer, Teresa Wronńska – Teatr Żydowski z Warszawy.

Godz. 16.30–17.30 (plac synagoga) – Warsztaty

tańca żydowskiego – prowadzenie Michał Piróg.

Godz. 18.00–19.30 (Muzeum – wielka synagoga) – Koncert pieśni żydowskich pt. „Rodzinki z migdałami” w wykonaniu Niny Stiller z zespołem.

Godz. 20.00–21.30 (Muzeum – wielka synagoga) – Koncert muzyki klezmerskiej w wykonaniu Veszpremer Klezmer Band (Węgry).

Godz. 21.30–23.00 (plac synagoga) – Projektacja filmu pt. „Po-lin”.

Sobota 11 września

Godz. 9.00–10.30 (Muzeum – mała synagoga) – Otwarcie wystawy „Na Bugu we Włodawie” połączone z prezentacją multimedialną o walorach przyrodniczych terenów nadbużańskich.

Godz. 9.30–10.30 (plac synagoga) – Przedstawienie teatralne dla dzieci pt. „Baśń o przyjaźni” wg Lwa Tołstoja – Teatr GONG z Warszawy.

Godz. 11.00–12.00 (cerkiew pw. Narodzenia NMP) – Koncert

muzyki cerkiewnej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest” z Białorusi.

Godz. 12.15–13.00 (Muzeum – mała synagoga) – Promocja najnowszej książki

pt. „Prawosławie. Światło ze Wschodu” pod red. prof. dr. hab. Krzysztofa Leśniewskiego i innych nowości wydawniczych oraz projekcja filmu pt. „Cud Świętego Ognia w Jerozolimie”.

Godz. 14.00–15.00 (plac synagoga) – „Syberyjski bard zaprasza” – pieśni w wykonaniu Evgena Malinowskiyego.

Godz. 15.00–16.00 (dawna kaplica parafii NSJ) – Świat fotografii Dariusza Hankiewicza:

• prezentacja w fotoplastikonie „Znaki i symbole w trzech kulturach”;

• prezentacja multimedialna „Krzyże poleskie”.

Godz. 15.30–16.30 (kościół pw. NSJ) – Recital Haliny Kunickiej i Czesława Majewskiego pt.

„Świat nie jest taki zły”.

Godz. 17.00–17.45 (plac synagoga) – „Wszystkie narody, klaskajcie w dłonie! Wykrzykujcie Bogu głosem radosnym” – koncert ChDK Gospel Choir z Chelma.

Godz. 18.00–19.00 (Muzeum – wielka synagoga) – „Pascha muzyczna” – koncert piosenek żydowskich w wykonaniu Katarzyny Zielińskiej i Katarzyny Jamróz.

Godz. 19.00–21.30 (kino WDK) – Projektacja filmu „Mroczna Argentyna”, reż. Ch. Hampton.

Niedziela 12 września

Godz. 8.00–16.00 (klasztor oo. Paulinów) – Zwiedzanie klasztoru oo. Paulinów.

Godz. 9.00–10.00 (kościół pw. NSJ) – Msza Święta – oprawa muzyczna liturgii w wykonaniu Chóru „Fletnia Pana”. Podsumowanie warsztatów śpiewu prawosławnego prowadzonych przez Włodzimierza Wołoszuka.

Godz. 9.00–11.00 (cerkiew pw. Narodzenia NMP) – Msza Święta z oprawą muzyczną liturgii śpiewanej w wykonaniu Męskiego Zespołu Wokalnego „Ensemble Błagowiest”.

Godz. 10.00–11.00 (kino WDK) – Projektacja filmu animowanego dla dzieci „Mojżesz” (40 min).

Godz. 10.15–10.45 (kościół pw. św. Ludwika) – Muzyka trzech kultur – Męski Zespół Wokalny Kairos.

Godz. 11.00–11.30 (cerkiew pw. Narodzenia NMP) – Koncert muzyki cerkiewnej w wykonaniu Chóru „Fletnia Pana” pod dyr. Włodzimierza Wołoszuka.

Godz. 11.00–11.45 (plac synagoga) – „Wesołe złarenka” – nauka i zabawa z programem Ziarno.

Godz. 11.30–12.00 (klasztor oo. Paulinów) – Otwarcie wystawy „Bogurodzica. Święte wizerunki Wschodu i Zachodu w twórczości Zofii Bator” połączone ze spotkaniem z autorką.

Godz. 12.00–14.00 (Muzeum – mała synagoga) – Spotkania i warsztaty teatralne – prowadzenie Artur Barciś.

Godz. 14.30–15.30 (kościół pw. NSJ) – Koncert Magdy Anioł z zespołem.

Godz. 15.30–17.00 (kościół pw. św. Ludwika) – „Dobrze, że jesteś” – recital s. Anny Bałchan oraz oprawa muzyczna liturgii śpiewanej w trakcie Mszy Świętej dla młodzieży.

Godz. 17.00–18.00 (kościół pw. św. Ludwika) – „Księga Hioba” – recital Stanisławy Celińskiej, akompaniuje T. Bajerski.

Godz. 19.00–20.30 (kościół pw.

św. Ludwika) – Piotr Rubik – koncert „The Best of – Największe przeboje” (orkiestra, chór, soliści).

Godz. 20.45 (kościół pw. św. Ludwika) – Festiwalowe Spotkania z Gwiazdami – Piotr Rubik.

Trzy dni we Włodawie

Bazar festiwalowy, „Kraina sztukmistrza” – program animacyjny dla dzieci w wykonaniu Teatru Gry Wstępnej (malowanie twarzy, balonowe zoo, bańki mydlane, kuglarze, szczudlarze, bocykliści) oraz żywe rzeźby – etiudy improwizowane i interakcje z widzami, „Zaczarowana Anatewka” – komnata gier i zabaw, prezentacja wystawy poplenerowej „Znaki pogranicza” – namiot przy cerkwi pw. NNMP we Włodawie, bannerowy wystrój miasta, karykaturzyści uliczni, „Świat kresów – z kolekcji Tomasza Kuby Kozłowskiego”, kino festiwalowe – namiot przy cerkwi (projekcja filmów o tematyce prawosławnej, kresowej i festiwalowej), prezentacja wystawy pokonkursowej III Międzyokręgowego Konkursu Wschodniego Pogranicza „Pisanie ikon. Włodawa 2010” – cerkiew pw. NNMP we Włodawie, warsztaty śpiewu prawosławnego.

Trzy światy Włodawy: judaizm prawosławie, katolicyzm

► W tym roku
dyskusja na temat
ekumenizmu

► Wystąpią m.in.:
Rubik z orkiestrą,
Stiller, Kunicka

Jolanta Masiewicz
j.masiewicz@kurierlubelski.pl
Chelm

Już po raz jedenasty Włodawa będzie błyszczeć festiwalowym światłem trzech kultur. Warto w dniach 10-12 września wybrać się na organizowany przez Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego Festiwal Trzech Kultur, aby poczuć barwny klimat pogranicza, by choć na chwilę powrócić do małego, kresowego miasteczka nad Bugiem urzekającego bogactwem tradycji i kultur: żydowskiej, prawosławnej i katolickiej.

- Jak zwykle, do udziału w festiwalu zaprosiliśmy gwiazdy największego formatu. Proponujemy także wiele innych atrakcji - mówi Marek Bem, dyrektor Muzeum Pojezierza

Podczas Festiwalu Trzech Kultur na ulice Włodawy wraca wielokulturowy klimat z początku ubiegłego wieku

Łęczyńsko-Włodawskiego we Włodawie i szef festiwalu

Na scenach, którymi tradycyjnie staną się zabytkowe świątynie Włodawy, gościć będą tacy artyści jak: Piotr Rubik z orkiestrą i chórem, Katarzyna Zielińska i Katarzyna Jamróz, Stanisława Celińska, Halina Kunicka

z Czesławem Majewskim, Nina Stiller, Veszpremer Klezmer Band z Węgier, Męski Zespół Wokalny „Ensemble Błogowiest” z Białorusi, Magda Anioł, Artur Barciś, Laura Łącz, Michał Piórog, Evgen Malinovsky, Męski Zespół Wokalny Kairos i wielu, wielu innych.

FOT. JOLANTA MASIEWICZ

Trzy dni festiwalowe to nie tylko działania o wymiarze artystycznym.

- Realizowany przez nas pomysł jest nie tylko chęcią krótkiego, trzydniowego „ożywiania” treści tak charakterystycznych dla Włodawy. „Trzy kultury” to nie tylko historia.

Szczególna atmosfera panująca we Włodawie tolerancji wyznaniowej i narodowej to także współczesność. Przepiękne świątynie stanowią ciągle charakterystyczny krajobraz naszego miasta i wciąż trwając stanowią o jego obliczu - podkreśla Marek Bem.

Organizatorzy chcieliby, aby festiwal w tym roku stał się pretekstem do dyskusji na temat ekumenizmu.

- Wydaje mi się, że Włodawa, w trakcie trwania takiej imprezy, jest najlepszym do tego miejscem. Zakon paulinów powrócił do Włodawy, cerkiew prawosławna ciągle ma swoich wiernych, a w jej plebani prowadzone są nadal lekcje religii dla dzieci. Synagogi włodawskie są remontowane, a prowadzona w nich działalność muzealna pieczęluje

We Włodawie panuje szczególna atmosfera tolerancji narodowej i religijnej

dba o kultywowanie tradycji kultury żydowskiej - wylicza szef festiwalu.

Z pewnością każdy kto odwiedzi Włodawę podczas festiwalu będzie miał niepowtarzalną okazję poczuć specyficzny klimat tego wyjątkowego miejsca i czasu.

Gazeta Wyborcza cz. 1
Nr 214. 7032 z 13.09.2010

Kultura

Trzy świątynie, trzy kultury

•• Cerkiew, synagoga, kościół - to miejsca, w których rozgrywała się kolejna, już II. edycja Festiwalu Trzech Kultur. Publiczność znów dopisała, a artyści zgodnie mówią, że Włodawa jest wyjątkowym miastem. Organizatorzy chcieli ponownie pokazać, że wzajemne przenikanie się oraz współistnienie tych kultur i religii jest możliwe i wcale nie musi być trudne. ●

Czytaj na S. 5

Trzy świątynie, trzy kultury

Cerkiew, synagoga, kościół – to miejsca, w których rozgrywała się kolejna, już 11. edycja Festiwalu Trzech Kultur. W tym roku publiczność znów dopisała, a artyści zgodnie mówią, że Włodawa jest wyjątkowym miastem

PIOTR KOZŁOWSKI

W centrum przygranicznej Włodawy niedaleko od siebie są kościół, synagoga i cerkiew. Synagoga powstała w połowie XVIII wieku, a obecnie jest siedzibą Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego. Z tego samego okresu pochodzi kościół św. Ludwika, a cerkiew prawosławna pod wezwaniem Narodzenia NMP z XIX w.

Organizatorzy chcieli ponownie pokazać, że wzajemne przenikanie się oraz współistnienie tych kultur i religii jest możliwe i wcale nie musi być trudne. - Festiwal organizujemy od kilkunastu lat. Jego idea jest zapoznanie wszystkich uczestników z tymi trzema kulturami, które w naszym mieście ciągle się przenikają.

Staramy się pokazać, że można je przedstawić za pomocą małych przedmiotów, symboli, gestów. Ważne jest też, żeby z tymi tematami oswajać dzieci czy młodzież. To na pewno zapracuje w przyszłości - wyjaśnia Marek Bem, dyrektor Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, które organizuje festiwal.

Każdy dzień II. festiwalu był związany z inną religią i kulturą. W piątek większość występów koncentrowała się wokół judaizmu, w sobotę - prawosławia, a w niedzielę chrześcijaństwa. Wystąpił m.in. kabaret z Teatru Żydowskiego w Warszawie, Michał Pióróg uczył tańców, a Nina Stiller wykonała koncert pieśni żydowskich „Rodzynki z migdałami”. - To pieśni Żydów aszkenazyjskich. Spektakl był śpiewany w języku jidysz. Podczas

koncertu dało się wyczuć, że to doświadczona publiczność, która potrafi odczytać symbolikę utworów. Pozytywnie zaskoczyło mnie też, że publiczność wędruje w różne miejsca, nie koncentruje się na jednej religii czy kulturze, ale chce zobaczyć wszystko - mówi Nina Stiller.

W sobotę w dniu prawosławia wystąpili m.in. Męski Zespół Wokalny Ensemble Błagowiest z Białorusi, bard Evgen Malinowski, Halina Kunicka i Czesław Majewski z repertuarem „Świat nie jest taki zły”. - Chcę zaproponować publiczności trochę inny repertuar. Wykonam piosenki mniej znane, ale takie, nad którymi trzeba przez chwilę się skupić, zamyślić, zachwycić słowem. Będą to teksty Ernesta Brylla, Wojciecha Młynarskiego czy Juliana Tuwima. Zau-

Festiwal Trzech Kultur, sobota

Program artystyczny przeznaczony dla dzieci. Występowali szczudlarze, mimowle i akrobaci

ważam, że te trzy kultury we Włodawie są, istnieją i się cały czas przenikają. Może w końcu miasto przestanie się kojarzyć ludziom tylko ze stanem wody na Bugu i inaczej na nie popatrzą - mówiła chwilę przed występem Halina Kunicka.

Ostatni dzień rozpoczął się dwiema mszami świętymi. Podczas nabożeństwa w cerkwi przekazano parafii prawosławnej ikonę męczenników chełmskich i podlaskich. Oprócz tego można było wysłuchać koncertów m.in. zespołu Kairos, chóru Fletnia Pana, recitalu Stanisławy Celińskiej. Festiwal zakończył występ Piotra Rubika.

Imprezie towarzyszyły też pokazy filmów, wystawy, spektakle, występy kuglarzy, promocje książek i warsztaty dla dzieci i młodzieży.

Tak dekorując domy, organizatorzy festiwalu chcieli jakby wskrzesić żydowską społeczność Włodawy

Centrum miasta. Banery zawieszane na potężnej konstrukcji przypominały poprzednie festiwale

WŁODAWA XI Festiwal Trzech Kultur jest już historią. Kolejny będzie za rok

Rodzinki z migdałami, czyli dla każdego coś miłego

Dwa lata przerwy w żaden sposób nie zaszkodziły dorocznemu z założenia Festiwalowi Trzech Kultur. W trzydniowym programie każdy mógł znaleźć coś ciekawego dla siebie. A sale podczas wszystkich koncertów były wypełnione do ostatniego miejsca.

– Kiedy starałem się dostać do wnętrza Dużej Synagogi na koncert Niny Stiller, o mało nie zostałem stratowany – śmieje się **Wojciech Derlak**, który od lat nie opuścił ani jednego festiwalu. – Mimo że byliśmy stłoczeni niczym śledzie w beczce, nikt nie narzekał. Liczyło się tylko to, co działo się na scenie. Nina Stiller oczarowała włodawską publiczność. W jej wykonaniu to nie był tylko koncert, ale widowisko ze śpiewem, tańcem, ruchem i wirtuozerską muzyką. Swoją interpretację piosenek żydowskich śpiewanych w języku jidysz i polskich przekładach Roberta Stillera artystka opatrzyła wdzięcznym tytułem „Rodzinki z migdałami”. Publiczność ciepło przyjęła także kolejny koncert, tym razem współczesnych piosenek żydowskich, w wykonaniu Katarzyny Zielińskiej i Jamróz. Utwory, jakie zaprezentowały, były wspólnym dziełem Leopolda Kozłowskiego i Jacka Cygana. Warto podkreślić, że paniom akompaniował zespół Andrzeja Perkmana, który chociaż mieszka w Warszawie, to nie zapomniał swojego rodzinnego Chełma. Wdłóż ma tu swoich przyjaciół, z którymi muzykuje chociażby podczas Zaduszek Jazzowych.

Nie zawiódł również Veszpremer Klezmer Band, czyli węgierscy klezmerzy. Chociaż bez złośliwości po ich wysłuchaniu bywalcy festiwalu nie stawialiby ich w jednym szeregu z takimi naszymi krakowskimi formacjami, jak Kroke czy Klezmates.

Artyści lubią przyjeżdżać do Włodawy i chyba żaden z nich się jeszcze nie rozczarował. Na przykład Laura Łącz była we Włodawie już po raz kolejny. Tym razem do spektaklu „Kraina Niby-Niby” zaprosiła... przedszkolaki. Bez problemu znalazła z nimi wspólny język. Festiwal Trzech Kultur, organizowany przez Muzeum Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego, ma to właśnie do siebie, że oferuje dla każdego coś miłego. Swoją widownię miała Halina Kunicka, także syberyjski bard Evgen Malinowski, Piotr Barciś czy Piotr Rubik, prawosławny chór Kairom czy Stanisława Celińska. Także Michał Piróg miał tylu chętnych do nauki tańca żydowskiego, że ledwo mogli zmieścić się w rozstawionym przed Dużą Synagogą namiocie.

Czy udało mu się młodych włodawian tych tańców rzeczywiście nauczyć? – Podejrzewam, że większość z nich już nie pamięta kroków – mówi **Michał Piróg**. – Ale na pewno wszyscy dobrze się bawili, a to przecież było tak naprawdę najważniejsze.

JACEK BARCZYŃSKI

Klezmerzy z Węgler spodobali się, ale nie zachwycili tak, jak niegdyś Kroke czy Klezmates

Nina Stiller oczarowała publiczność nie tylko swoim śpiewem, ale też ruchem, tańcem i gestem

Do Michała Piroga zgłosiło się tylu chętnych do nauki tańca żydowskiego, że ledwo zmieścili się w namiocie

Włodawa - miasto trzech kultur

>>> str. 4

4

PULS WŁODAWY

13 września 2010 r.

numer 37 (461)

www.supertydzien.pl

cz. 2

Włodawa - miasto trzech kultur

W tym roku zdobyli I miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Sakralnej „Katożekij Błagowiesi” w Grodnie. Podczas II dnia Festiwalu Trzech Kultur wystąpili we włodawskiej cerkwi. Mowa o Męskim Zespole Wokalnym „Ensemble Błagowiesi” z Białorusi. Wypolniona po brzegi świątynia rozbrzmiewała głosami siedmiu niezwykle utalentowanych śpiewaków. Godzinny koncert nagrodzono gromkimi brawami. Ci, którzy przegapili ten występ, mieli okazję usłyszeć zespół w niedzielę podczas mszy świętej w cerkwi, do której panowie przygotowali oprawę muzyczną liturgii śpiewanej.

REN

Jedną z atrakcji pierwszego dnia Festiwalu Trzech Kultur były warsztaty tańca żydowskiego, które prowadził Michał Piórog. To dość kontrowersyjny postać wszyscy kojarzą z programem „You can dance”. Jednak przede wszystkim to znakomity tancerz i choreograf, nie więc dziwnego, że na spotkanie z nim przyszedł tłum. Miłośnicy tańca żydowskiego uczyli się pod okiem profesjonalisty przez dwie godziny. Początkowo instruktor uczył kroków na scenie, chwilę później tańczył razem z młodzieżą. Zarte i cierpliwością zjednał sobie nawet tę część publiczności, która nie brała udziału w tańcach. Kilka osób podziękowało Michałowi gromkimi brawami.

REN

W tym roku zdobyli I miejsce na Międzynarodowym Festiwalu Muzyki Sakralnej „Kałożckij Błagowieś” w Grodnie. Podczas II dnia Festiwalu Trzech Kultur wystąpili we włodawskiej cerkwi. Mowa o Męskim Zespole Wokalnym „Ensemble Błagowieś” z Białorusi. Wypełniona po brzegi świątynia rozbrzmiewała głosami siedmiu niezwykle utalentowanych śpiewaków. Godzinny koncert nagrodzono gromkimi brawami. Ci, którzy przegapili ten występ, mieli okazję usłyszeć zespół w niedzielę podczas mszy świętej w cerkwi, do której panowie przygotowali oprawę muzyczną liturgii śpiewanej.

REN

Jedną z atrakcji pierwszego dnia Festiwalu Trzech Kultur były warsztaty tańca żydowskiego, które prowadził Michał Piróg. To dość kontrowersyjną postać wszyscy kojarzą z programu „You can dance”. Jednak przede wszystkim to znakomity tancerz i choreograf, nie więc dziwnego, że na spotkanie z nim przyszły tłumy. Miłośnicy tańca żydowskiego uczyli się pod okiem profesjonalisty przez dwie godziny. Początkowo instruktor uczył kroków na scenie, chwilę później tańczył razem z młodzieżą. Zatem i cierpliwością zjednał sobie nawet tę część publiczności, która nie brała udziału w tańcach. Kilka osób podziękowało Michałowi gromkimi brawami.

REN

Pod znakami trzech kultur

Włodawa żyła Festiwalem

Nowy Tydzień nr 37(260) z 13-19.09.2010 cz. 1.

(10-12 września) Podczas tego weekendu Włodawa była na ustach nie tylko województwa, ale i kraju. A to za sprawą Festiwalu Trzech Kultur, który od lat jest na tyle ważnym wydarzeniem na Lubelszczyźnie, że kilka ogólnopolskich stacji telewizyjnych nagrywało relacje. Rangę imprezy podniosły dodatkowo unijne pieniądze - tylko na tegoroczną edycję Festiwalu pozyskano ponad 400 tys. zł. Ale warto - podkreślali to wszyscy.

str. 16-17

WŁODAWA Festiwal Trzech Kultur

Jedna kultura - my wszyscy

Do miasta znowu
zawitały tłumy ludzi
z różnych zakątków
kraju, świata, różnych
wyznań i religii.

Festiwal rozpoczął się tradycyjnie w czwartek, 9 września. Tego dnia było wiele konferencji i wykładów. O 19.00 wszyscy zebrani mogli obejrzeć występ Grupy Rafała Kmity z Krakowa. Tego, co działo się przez kolejne trzy dni, nie sposób opisać. Całe miasto zmieniło się nie do poznania. Wchodząc na deptak, można było przenieść się w okres przedwojennej Włodawy. Na wielkich stelażach rozciągnięto płachty ze zdjęciami starych kamienic, co spowodowało, że czas rzeczywiście cofnął się o prawie sto lat.

Nowością były warsztaty tradycyjnych tańców żydowskich, ale z nutą nowoczesności. W piątek odbyły się również warsztaty aktorskie prowadzone przez Laurę Łącz. Ci, którym nie udało się znaleźć na nich miejsca, oglądali wyczyny „Teatru gry wstępnej”. Ponieważ w piątek i sobotę pogoda nie dopisała, zaproponowano pokaz filmu „Po lin. Okruchy pamięci”. Piątkowy wieczór zakończył występ grupy z Krakowa „Vesper Klezmer Band”.

W sobotę odbył się koncert muzyki cerkiewnej w wykonaniu męskiego zespołu wokalnego „Ensemble Błagowiest” z Białorusi, a wieczorem recital Katarzyny Zielińskiej i Katarzyny Jamróz. Obie panie wykonywały pieśni żydowskie, opowiadały również o pracy aktora. Nakłaniały do większej tolerancji dla każdej kultury, ponieważ „każda wnosi coś niepowtarzalnego do jednej kultury, jaką jesteśmy my wszyscy”.

Niedzielnego poranek powitał wszystkich promieniami słońca i wspaniałą pogodą. Po projekcji filmu „Mojżesz” odbyło się spotkanie z Arturem Barcisiem, który porwał przybyłych do wspólnej zabawy

z teatrem. Aktor opowiedział o swojej pracy, starał się przekazać ważne informacje. - Jeżeli ktoś chce zostać aktorem dla sławy, wywiadów i pieniędzy, to niech sobie odpuści - mówił. Dla młodszych wystąpił zespół programu „Ziarno”, a o.o. paulini udostępnili swój zakon do zwiedzania. Niespodziankom nie było końca, gdyż wieczorem w kościele św. Ludwika odbył się koncert Piotra Rubika. Duch starych kościelnych murów, brak specjalistycznej aparatury nagłaśniającej i to, że cały kościół śpiewał wraz z zespołem, przeszło najśmielsze oczekiwania organizatorów, a także samego kompozytora.

MICHAŁ MATLENGIEWICZ

Echo Katolickie nr 37(794) z 16-22.09.2010

Nowy Tydzień nr 38 (261)
z 20-26.09.2010

Znana aktorka we Włodawie

Szarlotka dla aktorki

W ramach Festiwalu Trzech Kultur znana aktorka teatralna i filmowa Laura Łącz odwiedziła Powiatowy Ośrodek Wsparcia „Przystań” we Włodawie. Pani Laura poznała uczestników zajęć i zwiedziła pracownie Ośrodka. Chętnie odpowiadała na pytania, a także uchyliła rąbka tajemnicy serialu, w którym występuje. Wspólnie z uczestnikami zaśpiewała kilka piosenek. A specjalnie na tę okazję pracownia kulinarna przygotowała szarlotkę, która bardzo smakowała aktorce. Wzruszona ciepłym przyjęciem L. Łącz obiecała kiedyś ponownie odwiedzić ośrodek.

(reb)

Zasadnicza góra

Dzieje powiatu w paluszkach

Podopieczni historyka Mariusza Czuja - uczniowie Zasadniczej Szkoły Zawodowej we Włodawie zostali zwycięzcami konkursu historycznego, który odbył się podczas Festiwalu Trzech Kultur.

Pierwszego dnia Festiwalu (w piątek, 10 września) w małej synagodze Muzeum

Pojezierza Łęczyńsko-Włodawskiego rozegrano konkurs historyczny dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych „Z dziejów mojej miejscowości i regionu na 200-lecie Powiatu Włodawskiego”. Rywalizowała młodzież z czterech włodawskich szkół średnich: ZSZ nr 1 we Włodawie, II LO im. A. F. Modrzewskiego, I LO im. T. Kościuszki i Centrum Kształcenia Rolniczego w Korolówce-Osadzie. Nieoczekiwanie dla

wszystkich drużynowo zwyciężyli uczniowie z popularnej „zawodówki”, których perfekcyjnie przygotował na ten konkurs Mariusz Czuja. Uczniowie z „zety”: Marlena Łopag, Iwona Popielewicz i Marek Chomiuk pokonali uczniów z „Modrzewiaka”, przed „Kościuszkowcami” i Centrum.

Indywidualnie pierwsze miejsce zajął uczeń I LO we Włodawie - Jacek Będziejewski.

(r)

Nowy Tydzień nr 38 (261) z 20-26.09.2010

17

Perły i perełki nagrodzone

Włodawa Najładniejsze miejsca turystyczne województwa lubelskiego, najpopularniejsze miejscowości i najciekawsze projekty turystyczne zostały nagrodzone i wyróżnione. Wyniki VII edycji konkursu „Perły i perełki Lubelszczyzny” ogłoszono podczas lubelskiej gali turystycznej.

Z powiatu włodawskiego „Perły” wprawdzie nikt nie zdobył, ale były wyróżnienia. Jedno z nich otrzymał Festiwal Trzech Kultur. Podczas gali wręczono również certyfikaty Polskiego Systemu Informacji Turystycznej. Dwie gwiazdki otrzymał Punkt Informacji Turystycznej we Włodawie. Natomiast jedną gwiazdkę

Centrum Promocji i Rozwoju Polesia Zachodniego. W kategorii na najlepszy produkt turystyczny wyróżnienie otrzymał Jarmark Holiński.

- Jeszcze kilka lat temu podczas takich uroczystości, ta część Lubelszczyzny była pomijana. Myślę, że w następnych latach osiągniemy najwyższe laury. Tym bardziej, że mamy ogromny potencjał turystyczny i wspólnie z samorządami gminnymi inwestujemy w promocję tych atrakcji - powiedział podczas rozdania nagród wicestarosta włodawski Wiesław Holaczuk.

TWA

Supertydzień nr 38 (462) z 20-26.09.2010